

Soft educational de specialitate K-12

Revistă avizată ISJ Bacău

I.F. 15

Numărul 1: 2018-2019

Redactor șef: Moize Florin

Colectivul de redacție:

prof. Galan Mihaela

prof. Chiper Ionuț-Alin

Această revistă este creată pentru profesori. Oferă posibilitatea de publicare a articolelor sau resurselor educaționale.

Această revistă are încheiat parteneriat educațional cu Colegiul Național Catolic “Sf. Iosif” Bacău și Școala Gimnazială “George Bacovia” Bacău și este deschisă oricărei colaborări. Pentru detalii puteți scrie un mail la: moizeflorin@cncsi.ro

Tot conținutul aparține exclusiv profesorilor care au publicat, proprietarii platformei nefiind răspunzători în nici un fel de copyright sau infringement.

Cuprins

Tipuri de medii geografice, Autor: Galan Mihaela, Geografie	4
DEMNITATEA PERSOANEI UMANE, Autor: Pr. Săboanu Anton , Catehism, Teologie	19
ADAPTAREA CURRICULARĂ PENTRU ELEVII CU TULBURARE DIN SPECTRUL AUTIST (TSA), Autor: Panfile Oana , Învățăământ primar	21
LIBERTATEA OMULUI, Autor: Pr. Săboanu Anton , Catehism, Teologie	26
MORALITATEA PASIUNILOR, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie	28
CONȘTIINȚA MORALĂ, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie	29
PĂCATUL, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie	31
Agricultura, Autor: Galan Mihaela, Geografie,.....	33
PERSOANA ȘI SOCIETATEA, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie.....	57
Emoțiile, Autor: Panfile Oana, Învățăământ primar.....	59
Conflicte interne, Autor: Galan Mihaela, Geografie	71
COMUNICAREA, Prof. Panfile Oana, Învățăământ primar	88
Lacurile de pe glob, Autor: Galan Mihaela, Geografie	110
Resursele naturale, Autor: Galan Mihaela, Geografie	132
Comportamente protectoare și de risc, Autor: Panfile Oana, Învățăământ primar	172

Tipuri de medii geografice, Autor: [Galan Mihaela](#), [Geografie](#)

Medii geografice zonale

- medii tropicale
- medii temperate
- mediul continental excesiv
- mediul forestier rece
- mediul subpolar
- mediul glaciar

Medii tropicale

Mediul tropical forestier umed:

- caracterizeaza zona ecuatoriala a planetei (5 grade lat. N si S, depasind, inasa, fasia longitudinala mentionata);
- principala caracteristica: existenta in lungul ecuatorului a unei zone de convergenta intertropicala.

Mediul tropical cu doua anotimpuri: este caracterizat de migrarea sezoniera a zonei de convergenta intertropicala spre N sau spre S in cursul unui an, datorita miscarii de revolutie si inclinarii axei terestre.

Medii tropicale

Mediul tropical arid si semiarid: regiunile
situate aproximativ in lungul celor doua
tropice;

-au un mediu arid (cu precipitatii reduse), **cald,**
lipsit de vegetatie, ocupat de intinse
deserturi.

Mediul tropical musonic

]-cuprinde Asia de S si SE.

-este determinat de actiunea sezoniera a musonilor(vanturi care bat jumatate de an dinspre ocean spre continent-anotimpul ploios, iar jumatate de an dinspre continent spre ocean-anotimpul secetos);

Mediile temperate

Mediile temperat-calde sunt caracterizate prin caldura, dar in anumite limite. Acestea sunt:

a) Mediul mediteranean (in zona Marii Mediterane);

b) Mediu subtropical (pe fatadele estice ale continentelor);

Medii temperate umanizate: caracterul temperat este completat de o puternica umanizare si antropizare. Acestea pot fi:

a) temperat oceanice;

b) temperat continentale.

Mediul forestier rece

- în Rusia și Canada.

Mediul subpolar

-este determinat de o alternanta a unei perioade relativ scurte de incalzire cu o perioada lunga de ger.

Mediul glaciar

**-caracterizeaza regiunile acoperite cu
ghetari de calota.**

Medii geografice azonale

- medii montane
- medii maritime
- medii antropice

Mediile maritime

- se caracterizeaza prin efectele interactiunii dintre apa si uscat dar au si caracteristici conforme zonalitatii;
- fasia acestei interactiuni se desfasoara atat in zona uscatului (pe o portiune care variaza in functie de altitudinea reliefului), cat si in zona oceanului (pana la anumite adancimi, dependente de aspectul platformei continentale).

© David Huency/Corbis

Mediile montane

- sunt caracterizate de dispunerea pe etaje altitudinale a elementelor biopedoclimatice;
- factorii geocologici se modifica in raport cu relieful si au o dezvoltare verticala;
- cuprind:
 - a) Sistemele transcontinentale: lanturile montane ce se intind pe suprafete foarte mari (ex.: sistemul alpino-himalayan);
 - b) Sistemele montane regionale: lanturile montane ce se intind pe suprafete mai mici intr-o anumita regiune;
 - c) Munti izolati (in afara sistemelor montane).

Mediile antropice

- sunt caracterizate de prezenta elementelor antropice (elemente create sau influentate de om);
- gradul de interventie al factorului antropic difera, astfel se pot deosebi mai multe varietati de mediu:
 - a)mediul regiunilor industriale;
 - b)mediul regiunilor urbane;
 - c)regiunile si areale foarte degradate.

- **BIBLIOGRAFIE:**

- www.didactic.ro
- www.olimpiade.ro
- <http://www.geografie.com>
- <http://geografie.trei.ro>
- <http://www.geografie-online.ro>
- <http://www.scientia.ro/geografie>
- <http://ro.wikipedia.org/wiki/Portal:Geografie>
- <http://www.referat.ro/referate/geografie>

PROF: GALAN MIHAELA

DEMNIȚATEA PERSOANEI UMANE, Autor: [Pr. Săboanu Anton](#) , [Catehism](#), [Teologie](#)

Demnitatea persoanei umane se înrădăcinează în crearea ei după chipul și asemănarea lui Dumnezeu

- Cristos îl dezvăluie pe deplin omului pe om și îi descoperă măreția chemării proprii
- Prin Cristos, chipul omului desfigurat de păcat a fost refăcut în frumusețea sa de la început și înnobilit de harul lui Dumnezeu
- Înzestrată cu un suflet spiritual și nemuritor persoana umană este singura făptură voită de Dumnezeu pentru ea însăși
- Omu, “fărămă din Dumnezeu” primește din atributele lui Dumnezeu: rațiune – voință – conștiință – libertate
- Prin rațiune omul cunoaște glasul lui Dumnezeu care răsună în conștiință și care-l îndeamnă să facă binele și să evite răul

CHEMAREA LA FERICIRE

- Fericirile – centrul predicii lui Isus
- Răspund dorinței naturale de fericire
- Dezvăluie scopul existenței umane

FERICIREA CREȘTINĂ

- venirea Împărăției, vedrea lui Dumnezeu, intrarea în bucuria Domnului
- fericirea de a fi părtași la firea lui Dumnezeu – dar gratuit al lui Dumnezeu
- Fericirea făgăduită ne pune în fața alegerilor morale hotărâtoare
- Adevărata fericire nu se află aici
- Decalogul ne prezintă căile care duc la fericire

ADAPTAREA CURRICULARĂ PENTRU ELEVII CU TULBURARE DIN SPECTRUL AUTIST (TSA), Autor: Panfile Oana , Învățămint primar

Adaptarea programei școlare pentru elevii cu c.e.s.

Programa reprezintă un set de scopuri sau valori dorite care sunt activate printr-un proces de dezvoltare și culminează în experiențe de învățare de succes pentru elevi. (Wiles & Bondi, 2007);

Adaptarea programei este un proces dinamic de modificare și adaptare a programelor educaționale naționale pentru a îndeplini cerințele de învățare ale elevului cu nevoi speciale.

Se pune întrebarea dacă în activitatea de învățare a unui elev cu TSA se va utiliza programa obișnuită sau adaptată.

Pentru a stabili acest lucru este necesar să se parcurgă următoarele etape:

1. **Evaluarea** nevoilor individuale ale elevului care include:
2. observarea elevului cu TSA în diverse contexte și medii;
3. colectarea informații din diverse surse – familie, psiholog, logoped și alți profesioniști care lucrează cu el;

Elevul cu TSA ar trebui să aibă aceleași oportunități ca și colegii lui când este evaluat prima dată.

2. Stabilirea PEI – planul educațional individualizat

Se vor lua în considerare observațiile și informațiile notate în etapa de evaluare despre punctele tari și punctele slabe ale elevului.

Se vor include obiective SMART:

- Specifice – Ce se dorește să se realizeze?
- Măsurabile – Cum se va identifica exact ce s-a realizat?
- Realizabile – Se pot realiza scopurile?

- Relevante – Realizarea scopului este relevantă pentru elev?
- Încadrate în timp – De cât timp va fi nevoie pentru a se realiza scopurile?

3. Stabilirea obiectivelor pe termen lung și scurt pentru elev după studierea programelor școlare naționale.

4. Selectarea conținuturilor din programele școlare. Ce unități de învățare sunt adecvate pentru elevul cu TSA?

5. De ce facilități are nevoie elevul? Care sunt obiectivele de predare? Selectarea strategiilor didactice, metodelor și resurselor de predare specifice.

6. Evaluare – eficiența adaptărilor programei.

Tipuri de adaptare:

- *Adaptarea cantității de informație pe care un elev cu TSA trebuie să o învețe sau a numărului de activități pe care trebuie să le realizeze.*
- *Timpul* – îmbunătățirea timpului de învățare sau de finalizare a testelor sau sarcinilor de lucru. Se pot aloca 5-10 minute suplimentare pentru o anumită sarcină
- *Nivelul de sprijin* – asistență personală pentru a menține elevul cu TSA concentrat pe sarcină. Se poate folosi sprijinul din partea colegilor care îl pot ajuta pe elevul cu TSA să înțeleagă sarcina.
- *Informațiile* – adaptarea instrucțiunilor și metodelor de predare. Se poate folosi un cod de culori pentru a sublinia ce este important.

- *Dificultate* – adaptarea nivelului materialelor alocate și al sarcinilor. Se pot utiliza materiale concrete pentru a preda concepte și a consolida informațiile.
- *Rezultate* – adaptarea mijloacelor prin care răspunde elevul cu TSA, spre exemplu în loc să scrie poate oferi răspunsurile oral.
- *Participare* – cât de mult este implicat elevul cu TSA în realizarea sarcinilor. Dacă există o sarcină de grup la geografie, elevul cu TSA poate ajuta cu harta sau arăta ceva simplu, ca de exemplu o capitală.
- *Obiective alternative* – adaptarea obiectivelor sau așteptărilor privind rezultatele folosind aceleași materiale. În activitatea de grup – un joc pentru a învăța cuvinte noi, elevul cu TSA poate număra etapele folosite, iar ceilalți elevi spun noile cuvinte.
- *Curriculum alternativ* – când curriculum-ul național nu funcționează pentru elevul cu TSA, se pot folosi alte materiale și obiective decât cele academice.

prof. învă. primar Panfile Oana- Simona

Școala Gimnazială „George Bacovia” Bacău

LIBERTATEA OMULUI, Autor: [Pr. Săboanu Anton](#) , [Catehism](#), [Teologie](#)

Libertatea – putere înrădăcinată în rațiune și voință, de a acționa sau a nu acționa, de a face ceva sau altceva, de a face de la sine fapte deliberate

Prin liberul arbitru fiecare om dispune de sine, iar libertatea își atinge desăvârșirea când este orientată spre Dumnezeu, fericirea noastră.

LIBERTATEA:

- implică posibilitatea de alege între bine și rău
- cu cât facem mai mult binele cu atât devenim mai liberi
- libertatea ne face responsabili de faptele noastre
- Imputabilitatea unei fapte și răspunderea pentru ea poate fi micșorată sau suprimată de neștiință, neatenție, violență, teamă, obiceiuri,, afecțiuni fără măsură și de alți factori psihici sau sociali
- O faptă poate fi voită indirect sau din neglijență (de exemplu, un accident provocat din cauza necunoașterii legilor rutiere)
- O consecință poate fi tolerată fără a fi voită – exemplu – cineva își face rău voind să ajute o persoană aflată în pericol

Fiecare persoană are dreptul la libertate iar exercitarea libertății ține de demnitatea persoanei umane.

Libertate și păcat

- libertatea este limitată și supusă greșelii
- amenințări pentru libertate; a fi liber nu înseamnă a spune sau a face orice. Dacă se îndepărtează de legea morală omul se face rob sieși, rupe frăția cu semenii săi și se răzvrătește împotriva voinței divine
- libertatea nu este libertinaj

Eliberare și mântuire: prin moarte și înviere Cristos ne-a redat libertatea făcând din noi copii ai lui Dumnezeu

Libertate omului este susținută de harul lui Dumnezeu.

MORALITATEA PASIUNILOR, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie

Pasiunile sunt emoții sau mișcările sensibilității care înclină spre a acționa sau nu ținând cont de ceea ce este simțit sau imaginat ca bun sau rău.

- izvorăsc din inima omului
 - pasiunea fundamentală – iubirea provocată de atracția binelui
 - nu sunt nici bune nici rele din punct de vedere moral: sunt bune când contribuie la o acțiune bună, sunt rele în caz contrar
 - depind de rațiune și voință
 - se pot transforma în virtuți sau vicii

CONȘTIINȚA MORALĂ, Autor: [Pr. Săboanu Anton](#), [Catehism](#), [Teologie](#)

Omul are în inimă o lege scrisă de Dumnezeu – conștiința – un loc tainic unde omul se află singur cu Dumnezeu.

JUDECATA DE CONȘTIINȚĂ.

Conștiința morală este o judecată a rațiunii prin care persoana umană recunoaște calitatea morală a unui act concret pe care intenționează să-l facă, este pe cale să-l ducă la îndeplinire, sau l-a împlinit.

Omul este obligat să urmeze și să facă ceea ce este drept urmând glasul conștiinței. Demnitatea persoanei umane cere o conștiință dreaptă.

Conștiința permite asumarea răspunderii pentru actele săvârșite.

Omul nu trebuie silit să acționeze împotriva conștiinței sale nici nu trebuie împiedicat să acționeze conform conștiinței sale.

FORMAREA CONȘTIINȚEI

Educația conștiinței este indispensabilă unor oameni supuși influențelor negative și ispitiți de păcatul de a prefera propria judecată și de a respinge învățăturile autorizate.

- Educarea conștiinței este o obligație pentru întreaga viață

Folosirea mijloacelor adecvate: Cuvântul lui Dumnezeu, rugăciunea, examinarea conștiinței raportându-ne la principii și valori, mărturia și sfaturile altora, învățătura Bisericii, sacramentele, mai ales Spovada și Împărtășania.

A ALEGE DUPĂ CONȘTIINȚĂ

REGULI:

- niciodată nu este permis să se facă un rău ca să urmeze un bine;
- regula de aur: toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi lor
- caritatea trece totdeauna prin respectul față de aproapele și de conștiința lui

JUDECATA ERONATĂ

Omul care acționează deliberat împotriva conștiinței se osândește singur.

Când cineva se află în neștiință, din vină proprie, este vinovat de alegerile greșite; dacă este în neștiință, fără vină proprie, responsabilitatea nu este imputabilă.

Atenție la exemplul rău dat de alții, robia pasiunilor, păcatele repetate, libertatea greșit înțeleasă, îndepărtarea de Biserică, de rugăciune, de sacramente, pot duce la devierea conștiinței, la pierderea sensibilității de conștiință.

PĂCATUL, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie

Păcatul – o greșeală împotriva rațiunii, adevărului, conștiinței drepte, o încălcare a iubirii față de Dumnezeu și față de aproapele din cauza unei alipiri strâmbe față de anumite bunuri.

Păcatul este o jignire adusă lui Dumnezeu, o folosire greșită a darurilor lui Dumnezeu, este neascultare, impertinență, refuz, acel „nu-ți voi sluji” spus lui Dumnezeu.

– Diversitatea păcatelor:

– spirituale

– trupești: adulterul, necurăția, desfrânarea, idolatria, vrăjitoria, ura, gâlceava, geloziiile, mânia, neînțelegerile, dezbinările, ereziile, pizmuirile, bețiile, chefurile

– cu gândul, cuvântul, fapta, omisiunea

Păcatul de moarte – nimicește iubirea printr-o încălcare gravă a legii lui Dumnezeu

Păcatul lesne-iertător – lasă iubirea – dar o lovește și o rănește

Pentru iertare e nevoie de inițiativa lui Dumnezeu și convertirea omului

Păcatul grav: – materie gravă

– conștiință deplină

– consimțământul total

Ignoranța involuntară poate micșora responsabilitatea

Păcatul e legat de libertatea umană

Păcatul lesne-iertător – materie ușoară sau fără știință și voință deplină

Păcatul împotriva Duhului Sfânt – respingerea iertării lui Dumnezeu, a mântuirii

Păcatele capitale: trufia, avariția, invidia, mânia, necurăția, lăcomia, lenea.

Cooperarea la păcat: – participând direct

– poruncind, sfătuind, aprobând, lăudând

– nedezvăluind, neîmpiedecând

– ocrotindu-i pe cei care fac răul

Agricultura, Autor: Galan Mihaela, Geografie,

Agricultura

Cuprins:

- 1.Scurt istoric
- 2. Pincipalele activitati agricole
- 3. Tipuri de agricultura
- 4.Structuri teritoriale agricole
- 5.Bibliografie

Bovine

Statul:efective(milioane capete)

- 1.India:219
- 2.Brazilia: 171
3. China:105
4. SUA:97
- 5.Argentina: 50

Total mondial: 1.357

Ovine

Statul:efective(milioane capete)

1. China: 133
2. Australia: 120
3. India: 58
4. Sudan: 47
- 5.M.Britanie: 36

Total mondial:
1.056

Porcine

Statul:efective(milioane capete)

- 1.China: 454
- 2.SUA: 59
- 3.Brazilia:29
- 4.Germania:25
- 5.Mexic:17

Total:922

1. Cultura plantelor

a) Cultura cerealelor

Ex de cereale: grau(Ch.), porumb(SUA), orez(China)etc.

b) Cultura cartofilor, legumelor si leguminoaselor pentru boabe

Localizare: culturile de legume se realizeaza in jurul marilor orase

c) Cultura plantelor industriale

Se grupeaza de obicei in plante pentru **ulei**(soia, floarea soarelui,rapita),**plante pt.zahar**(trestia de zahar si sfecla de zahar) **si plante textile**(bumbac,in, canepa), arborele de cauciuc

d) Culturi permanente

Ex:bananieri, curmali, pomi fructiferi, vita de vie, citrice, cafea, cacao, ceai

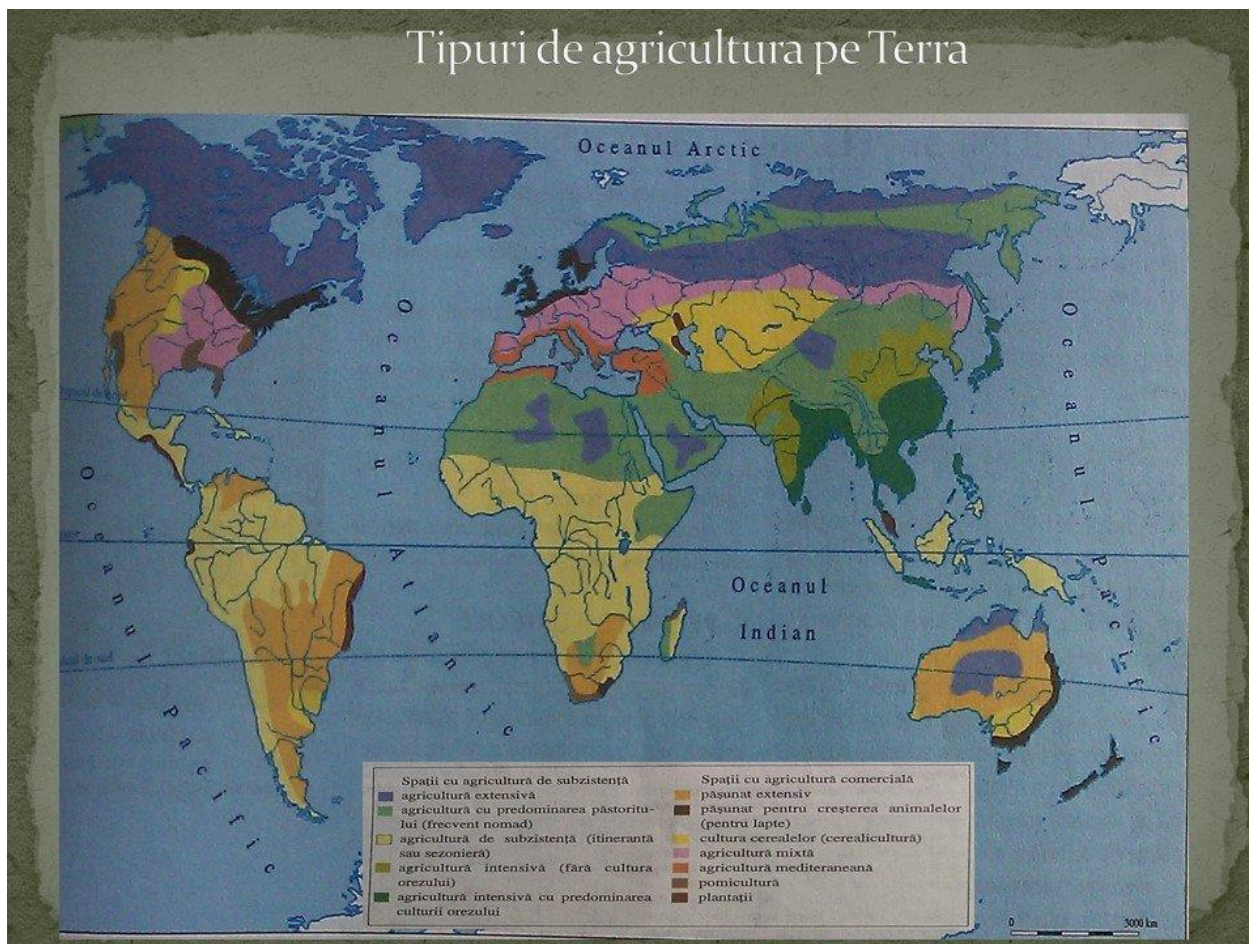
3. Tipuri de agricultura

- Principalele tipuri actuale de agricultura sunt diferite in functie de nivelul de dezvoltare generala a regiunilor si tarilor si de regiunile naturale in care se afla situate. In acest sens, exista doua mari categorii (tipuri majore):
agricultura de subzistenta si agricultura comerciala
- 1) *Agricultura de subzistenta-caracterizeaza regiunile slab dezvoltate, care au terenuri arabile de calitati diferite, dar predomina cele modeste, cu un randament redus.*
 - a) *agricultura extensiva, bazata pe utilizarea unor terenuri agricole care pot fi extinse foarte mult teritorial, dar care se bazeaza pe soluri putin fertile))*
 - b) *agricultura axata pe pastoritul nomad: Sahel*
 - c) *agricultura primitiva(itinerata)*
 - d) *agricultura intensiva din regiunile in care predomina cultura orezului.*

- **2) Agricultura comerciala (caracter intensiv-procedee agrotehnice moderne)**

- a) agricultura predominant cerealiera: agricultura se realizeaza pe soluri de cea mai inalta fertilitate
- b) agricultura mixta (cultura plantelor si cresterea animalelor)
- c) agricultura centrata pe cresterea extensiva a animalelor: cu scopul producerii carnilor destinate comercializarii
- d) agricultura centrata pe cresterea animalelor: cu scopul obtinerii si comercializarii produselor lactate
- e) agricultura specializata pe viticultura si pomicultura
- f) agricultura mediteraneana: are un anumit caracter specific rezultand din predominarea culturii plantelor subtropicale si a vitei de vie.

Tipuri de agricultura pe Terra

Structuri teritoriale agricole

- Trăsăturile comune ale agriculturii practicate pe un teritoriu dau spațiului respectiv o anumită omogenitate. Există două mari grupe:
- 1. Zona caldă
- Predomina agricultura de subsistență, tipurile de agricultura (și structurile teritoriale asociate) sunt:
 - a) **Agricultura itinerantă**, practică în deosebi în regiunile forestiere mari ale zonei intertropicale (Amazonia și Centrul Africii)
 - b) **Agricultura sedentară**, în zonele tropicale uscate (în deosebi din savane și din Sahel)

- c) Agricultura bazata pe irigatii specifica oazelor situate in deserturi

- d) **Marile plantatii de orez** reprezinta un tip special de agricultura , in acelasi timp un deosebit de expresiv peisaj agricol si o foarte originala structura agrara;acest lucru provine din sistemul de retinere a apei, sistemul de canale ,modul de plantare si culegerea orezului.

e) **Agricultura de plantatie** cu un caracter comercial si industrial (plantatile de arbori din cauciuc din Brazilia; si plantatiile de cafea si cacao, plantatiile de ceai , de trestie de zahar).

Arborele de cauciuc.

Cacao

Cafea

Ceai

Trestie de zahar

2.Zona temperata

- Este prezenta pe mari intinderisi prin agricultura comerciala se disting:
- -agricultura de tip mediteraneean
- -agricultura extensiva din zonele temperate practicata in anumite portiuni mai putin populate
- -agricultura intensiva caracterizata printr-un alt randament al productiei la hectar
- -agricultura periurbana :cu sere,solare si complexe de tip agroindustrial

1. Scurt istoric

- Agricultura cuprinde doua ramuri majore:
- -cultura plantelor
- -cresterea animalelor
- Un fapt interesant este acela ca utilizarea terenurilor si cresterea animalelor s-au produs aproape simultan in mai multe regiuni ale planetei.
- Principalele regiuni in care s-au desfasurat primele activitati agricole (cultivarea sistematica a unor plante, domesticirea si cresterea unor animale) au fost: Orientul Apropiat, Mesopotamia, Valea si Delta Nilului, Zona Caucazului, Regiunea Fluviilor Ind si Gange, Campia Chinei de Est, America Centrala (Mexic) si America de Sud (Peru).

- In Orientul Apropiat, Mesopotamia si Egipt au aparut primele culturi de *orz* si *grau* si a avut loc domesticirea unor animale.
- In America Centrala au fost cultivate pentru prima oara porumbul si cartoful, iar in Asia de Sud, *orezul* si *soia*.

2.PRINCIPALELE ACTIVITATI AGRICOLE SI TIPURI DE AGRICULTURA

2. Pincipalele activitati agricole

Pricipalele activitati agricole cuprind doua mari domenii: 1.cultura plantelor si 2. cresterea animalelor; si numeroase subdiviziuni ale acestora

5. Bibliografie

- 1. www.wikipedia.com
- 2. Manual pentru clasa a X-a, editura Corint, Octavian Mandrut
- 3. Atlas Geografic General, editura Corint
- 4. www.didactic.ro
- 5. www.geografie.ro

- Realizator:

Prof. Galan Mihaiela

PERSOANA ȘI SOCIETATEA, Autor: Pr. Săboanu Anton, Catehism, Teologie

- Iubirea față de Dumnezeu este inseparabilă de iubirea față de aproapele
- **Societatea** este un ansamblu de persoane legate între ele în mod organic printr-un principiu de unitate care le depășește pe fiecare
- persoana umană trebuie să fie principiul, subiectul și scopul tuturor instituțiilor sociale
- familia și societatea corespund naturii omului
- trebuie favorizată crearea de asociații – întrajutorare
- socializarea prezintă și pericole – amenințată libertatea
- **principiul subsidiarității** – o societate de ordin superior nu trebuie să intervină în viața internă a unei societăți de ordin inferior privând-o de competențele ei ci trebuie să o susțină și să o ajute
- societatea este indispensabilă pentru realizarea vocației umane – trebuie respectată ierarhia valorilor
- inversarea dintre mijloace și scopuri duce la nedreptate
- convertirea interioară – duce la schimbări reale sociale
- ajutorul harului – calea carității

PARTICIPAREA LA VIAȚA SOCIALĂ

AUTORITATEA – temeiul în virtutea căruia anumite persoane sau instituții dau legi și porunci unor oameni și așteaptă ascultare din partea lor.

- orice comunitate are nevoie de autoritate
- autoritatea cerută de ordinea morală vine de la Dumnezeu
- ascultare, respect, recunoștință față de autoritate – în funcție de merit

DIVERSITATEA REGIMURILOR POLITICE este admisibilă dacă are în vedere binele comun

- autoritatea nu trebuie – să se comporte în mod despotic
- să folosească mijloace licite din punct de vedere moral

BINELE COMUN – ansamblul condițiilor de viață socială care permit generațiilor și indivizilor să atingă mai din plin și mai ușor perfecțiunea.

- presupune: respectul față de persoană – fiecare trebuie să-și realizeze vocația
- urmărește bunăstarea socială și dezvoltarea grupului
- implică pacea, adică o ordine dreaptă, durabilă și sigură – autoritatea trebuie să asigure securitatea persoanelor
- nu trebuie neglijat binele comun universal

TOȚI TREBUIE SĂ PARTICIPE LA BINELE COMUN – fiecare după locul și rolul său

- participare la viața publică
- o convertire continuă

Emoțiile, Autor: Panfile Oana, Învățămint primar

Emoțiile

Prof. Panfile Oana Simona

1

Ce sunt emoțiile?

2

Sunt stări afective pe care le experimentăm, reacții subiective față de mediu care sunt însoțite de schimbări organice.

Se produc brusc, sub forma unor crize mai mult sau mai puțin violente și mai mult sau mai puțin trecătoare.

Au o funcție de **adaptare** a organismului față de mediu.

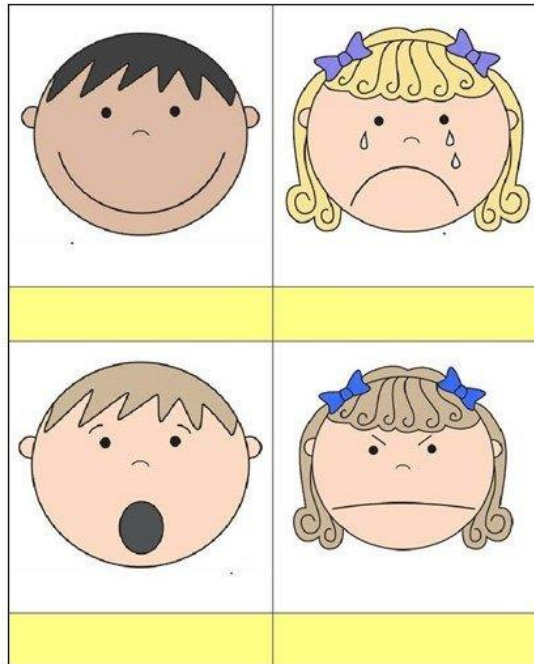
Clasificarea emoțiilor

3

Paul Ekman arată că există patru expresii faciale care pot fi recunoscute de orice persoană aparținând oricărei culturi de pe planetă, asociate următoarelor emoții:

- Frica
- Furia
- Tristețea
- Bucuria

Aceste patru emoții sunt emoții fundamentale.

Clasificarea emoțiilor

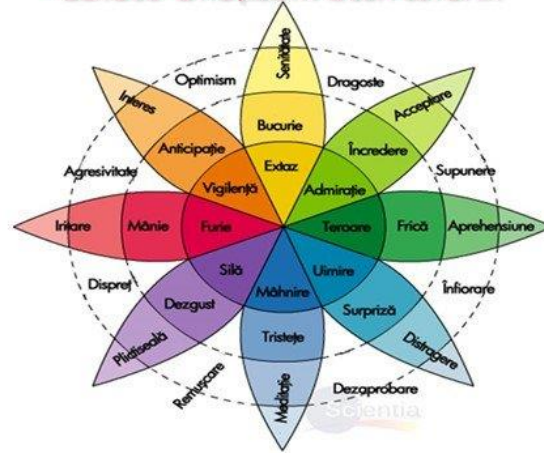
4

Psihologul Robert Plutchik a creat cercul emoțiilor, care constă din 8 emoții fundamentale și 8 emoții complexe.

Emoțiile fundamentale sunt:

- Bucurie
- Încredere
- Frică
- Surpriză
- Tristețe
- Dezgust
- Furie
- Anticipație

"CERCUL" EMOȚIILOR AL LUI PLUTCHIK

Emoțiile complexe sunt: optimism, dragoste, supunere, înfiorare, dezaprobare, remușcare, dispreț și agresivitate.

Bucuria

5

Bucuria este o emoție caracterizată prin mulțumire vie, distracție, euforie, fericire, un sentiment de confort, satisfacție sufletească.

“Bucuria e o stare în care sufletul trăiește calm și statornic, netulburat de nicio frică sau superstiție sau de vreo altă emoție” Democrit

Încrederea

6

Încrederea este o stare de siguranță față de cinstea, bunăcredință sau sinceritate a cuiva.

“Încrederea nu poate fi ordonată. Totuși este adevărat că cel care câștigă încredere este cel care e dispus să acorde încredere.”

Gustav Heinemann

Frica

7

Frica este o stare de adâncă neliniște și tulburare, provocată de un pericol real sau imaginar; este o reacție firească, normală, a organismului față de pericole.

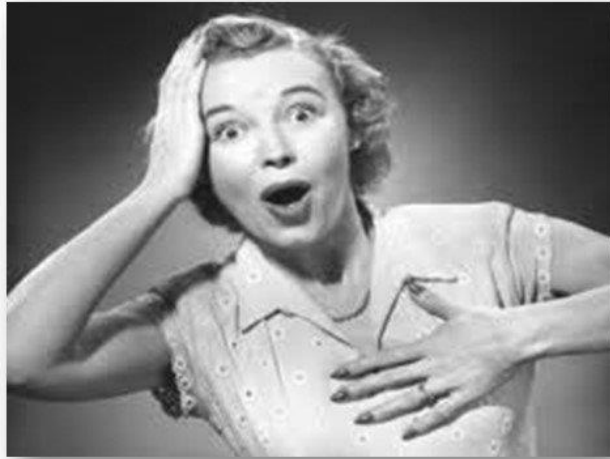

Supriza

8

Surpriza este considerată cea mai spontană emoție întâlnită la o persoană.

- Poate avea loc ca urmare a unui lucru neașteptat sau a unei așteptări eronate.

Tristețea

9

Tristețea este o emoție caracterizată prin sentimente de dezavantaj, pierdere și neajutorare, este o stare sufletească apăsătoare.

Dezgustul

10

- Dezgustul este o reacție de aversiune față de un obiect.
- Dezgustul apare atunci când ne aflăm în apropierea unor lucruri ce pot fi dăunătoare. Generează răspunsuri de înlăturare sau îndepărtare a stimulului care îl provoacă.
- Dezgustul poate apărea și vizavi de o persoană. În acest caz, este determinat de standardele morale și sociale.

Furia

11

Furia este o stare de extremă iritare în care se pierde stăpânirea de sine, o stare de mânie nestăpânită.

Este o emoție puternică. Poate fi constructivă, însă, necontrolată, poate avea rezultate distructive în viața profesională și personală.

Conflicte interne, Autor: Galan Mihaela, Geografie

CONFLICTE
INTERNE

KOSOVO

KOSOVO

- O entitate politica ce a existat timp de aproape 90 de ani s-a destramat definitiv pe 21 mai 2006 când muntenegrii au votat separarea de Serbia.
- Multi au spus ca Iugoslavia era o adunătură de state care nu avea nimic in comun, doar ca erau popoare aduse împreună doar de împrejurări istorice, mai mult sau mai puțin fericite. Iugoslavia a început să se destrame după căderea comunismului.

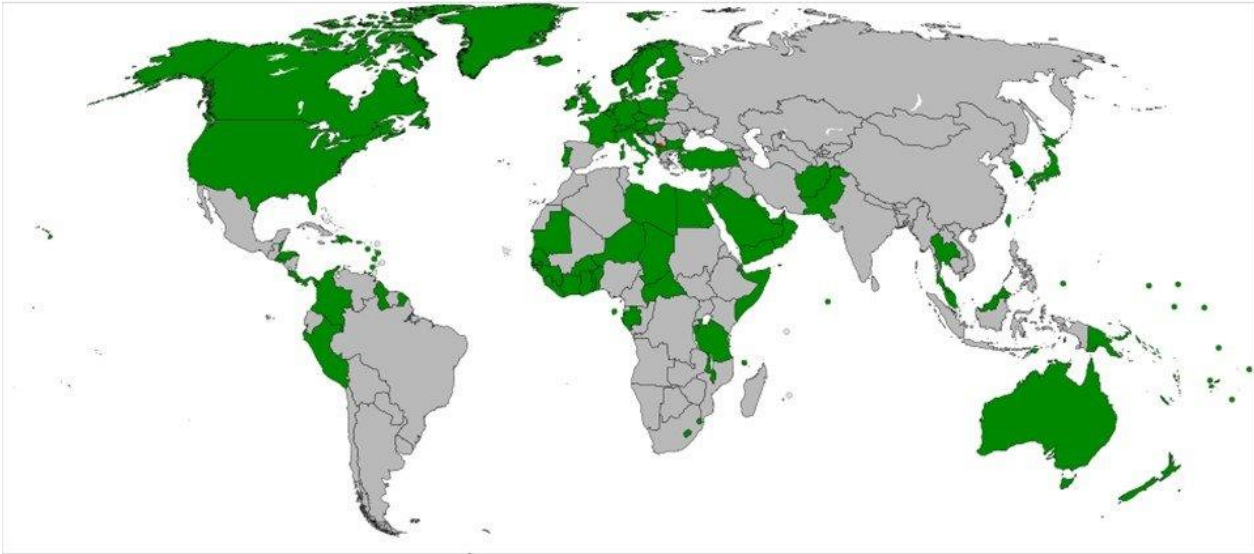

La 1 decembrie 1918 apărea pe harta lumii Regatul sârbilor, croaților și slovenilor, un stat care, ulterior, în 1929, și-a schimbat denumirea în Regatul Iugoslaviei. Regele Alexandru a combinat cuvinte croate și sârbe pentru a ajunge la numele "Iugoslavia" (care înseamnă "țara slavilor din sud"). Aceasta a fost prima Iugoslavie, cea originală, o țară căreia i-a fost hărăzit un destin teribil de zbuciumat. De la bun început au existat dispute între sârbi și croați, mărunta discordei fiind provincia **Kosovo**. Croații și albanezii nu erau de acord cu faptul că sârbii voiau să locuiască acolo, pe un pământ pe care îl considerau doar al lor.

Statele care au recunoscut independența
Republicii Kosovo (cu verde)

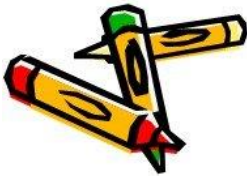
Destrămarea Iugoslaviei

- Fosta Iugoslavie, formată din republicile Slovenia, Croația, Bosnia-Herțegovina, Macedonia, Serbia și Muntenegru a încetat să mai existe în anul 1991. Începutul destrămării a fost marcat de proclamarea Independenței Sloveniei și Croației în aceeași zi, 25 iunie 1991. Cele două foste republici iugoslave au format state naționale independente separate, iar exemplul lor a fost urmat de Macedonia, la 15 septembrie 1991. Bosnia-Herțegovina s-a proclamat și ea stat independent la data de 3 martie 1992. În aceste condiții, la 27 aprilie 1992 s-a format o nouă federație iugoslava, care cuprinde doar Serbia și Muntenegru. Destrămarea fostei Iugoslavii a fost sângeroasă, între anii 1991 și 1995 în Croația desfășurându-se lupte puternice între croații și sârbii din această țară. Bosnia-Herțegovina a cunoscut și ea durerea războiului civil începând din 1992, în acest stat situația fiind chiar mai complicată din cauza faptului că s-au confruntat trei comunități etnice: sârbii, croații și musulmanii.

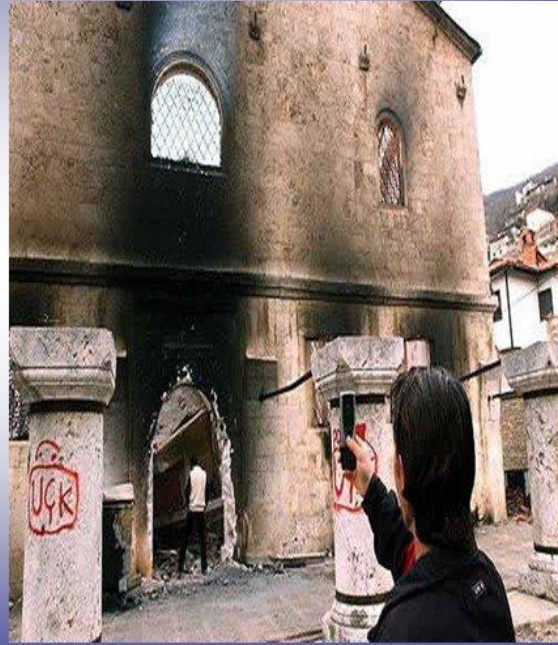

- Pacea instaurata in Bosnia-Hertegovina, in anul 1996, a fost posibila, ca si in Croatia, numai dupa interventia internationala. Daca guvernul croat isi exercita controlul asupra intregului teritoriu al tarii, in Bosnia-Hertegovina, in urma acordului semnat la Paris de presedintii bosniac, croat si iugoslav in anul 1995, s-au creat doua entitati, Republica Srpska si Federatia croato-musulmana. In privinta noii federatii iugoslave, creata de Serbia si Muntenegru in anul 1992, aceasta a intampinat numeroase greutati, trebuind sa faca fata embargoului si sanctiunilor impuse de O.N.U. si de U.E. In anul 1999, Republica Federativa Iugoslava a fost bombardata de N.A.T.O. in urma acuzatiilor de incalcare de catre sarbi a drepturilor albanezilor din Kosovo. In prezent, Kosovo se afla sub protectie internationala dupa bombardamentele N.A.T.O. si, daca inainte albanezii ii acuzau pe sarbi ca nu le respecta drepturile, astazi sarii se considera amenintati de albanezi. Trupele K.F.O.R. vegheaza ca intre albanezii din Kosovo, majoritari in aceasta provincie sarbeasca, si sarii, care sunt in minoritate pe teritoriul kosovar, sa nu reizbucneasca un nou conflict.

-
- Ca urmare, rând pe rând, fiecare republică și-a proclamat independența. Însă nu fără opoziție din partea sârbilor. În 1991, pe 25 iunie, **Slovenia și Croația** au fost primele care s-au declarat independente, ieșind din Federație. Violențele care au însoțit această ruptură au atras atenția întregii Europe. "Războiul de zece zile", cum a fost numit conflictul dintre armata iugoslavă și cele ale republicilor proaspăt independente, a marcat "divorțul" definitiv de Federație.
Slovenia a fost recunoscută oficial ca stat în 1992, când a și intrat în Organizația Națiunilor Unite. Și **Macedonia** a devenit independentă, în septembrie 1991, fiind unicul fost stat iugoslav care și-a câștigat independența fără violențe și fără opoziție din partea Belgradului. A fost urmată de **Bosnia și Herțegovina**, în aprilie. Acolo, însă, violențele etnice au izbucnit aproape imediat, mii de sârbi fiind forțați să plece. Armata iugoslavă a reacționat, atacând Bosnia și Herțegovina și determinând astfel Consiliul de Securitate al ONU să impună, în mai 1992, sancțiuni economice împotriva guvernului de la Belgrad.
-

- S-a format Republica Federală Iugoslavia, din Serbia și Muntenegru, sub conducerea lui Slobodan Miloșevici.
- Violențele nu se sfârșiseră, însă, nici pe departe, pe "pământul slavilor din sud". Căderea economică, dar și reaprinderea unui mai vechi conflict între sârbi și etnicii albanezi majoritari în Kosovo au alimentat reînvierea naționalismului. În 1990, cererile de autonomie mai mare fuseseră înăbușite de Serbia, care a ridicat statutul de regiune autonomă. Albanezii au fost supuși la represii, iar sârbii au fost încurajați să se stabilească în regiune. Ca răspuns, albanezii au început presiunile pentru independența completă a provinciei și, în 1992, au ales un parlament și au boicotat alegerile sârbe. Patru ani mai târziu, militanții Armatei de Eliberare din Kosovo au început să atace milițiile sârbe, iar în 1996 Miloșevici a trimis trupe în provincie pentru a înăbuși revoltele. A fost pasul decisiv pentru izbucnirea unui război de gherilă care a durat ani în șir și a făcut victime de ambele părți

-
- După intervenția NATO, Miloșevici a acceptat să retragă din trupe, însă luptele au continuat, fără ca părțile să ajungă la o înțelegere.
 - Pe 23 martie 1999, Javier Solana, secretar general al NATO, emite ordinul de "lansare a operatiunilor aeriene în Republica Federală a Iugoslaviei". O zi mai târziu, NATO declanșează operațiunea "Forța Aliată".
 - În iulie 1999, forțele sârbe au fost forțate să părăsească provincia Kosovo, unde au fost instalate trupe NATO, numărând aproape 40.000 de oameni. Kosovo este de atunci sub administrarea Organizației Națiunilor Unite, iar statutul său este deocamdată incert, urmând ca viitoarele discuții între toate părțile implicate să stabilească ceva concret.
 - Acest război a adus numai moarte și nenorocire.

Bilanțul Rezumat al celor 3 luni de razboi

- 484 de civili morti si circa 6.000 răniți, multi traumatizați pe viata; 800.000 de refugiatii;
- peste 6.000 cladiri si institutii publice lovite sau distruse;
- 365 mănăstiri, biserici si asezaminte de cult lovite si distruse sau avariate;
- peste 50 de transmițătoare si statii radio-tv avariate sau distruse complet, în care se include distrugerea cladirii RTV Sârbe din Novisad;
- mari pagube materiale provocate unităților industriale, facilitatilor agricole, comerciale si turistice; un mare numar de situri industriale civile distruse;
- numeroase drumuri, sosele, poduri si elemente de infrastructura bombardate si deteriorate;
- ambasade si reprezentante consulare straine lovite de bombe

Bibliografie

<http://ro.wikipedia.org/wiki/Kosovo>

Manual Geografie clasa a X-a - Octavian Mândruț,
editura Corint

www.infoplease.com – Hărți

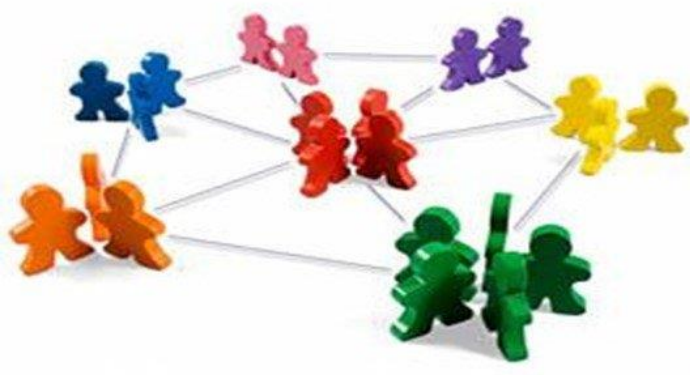
www.geografie.ro

www.didactic.ro

**Proiect realizat de
prof. Galan Mihaela**

COMUNICAREA, Prof. Panfile Oana, Învățământ primar

COMUNICAREA

Prof. Panfile Oana

Ce este comunicarea?

- ▶ Comunicarea reprezintă un ansamblu de cuvinte și gesturi prin intermediul cărora se transmit și primesc mesaje.
- este procesul social al înțelegerii oamenilor pe baza vehiculării unei informații; prin intermediul limbii, mimicii, gesturilor sau al altor sisteme tehnice și de semnalizare.

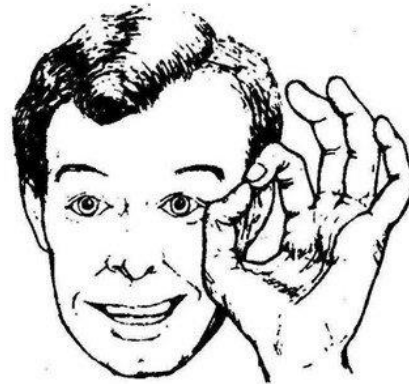
MIMICA

- ▶ configurație de mișcări faciale care însoțește diferite comportamente umane și animale.

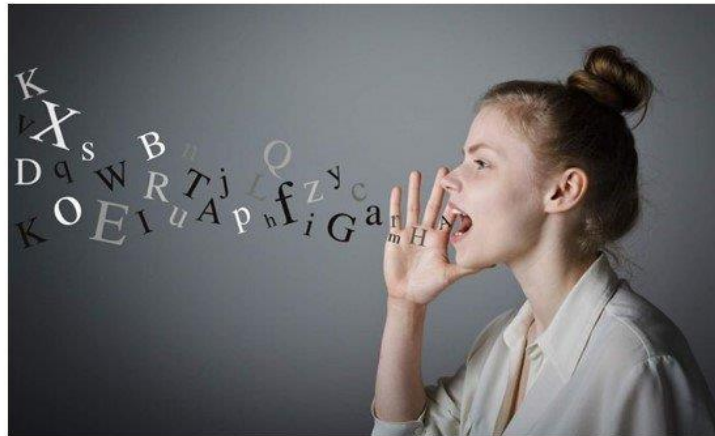

GESTUL

- ▶ mișcare exterioară a corpului care este purtătoarea unei semnificații

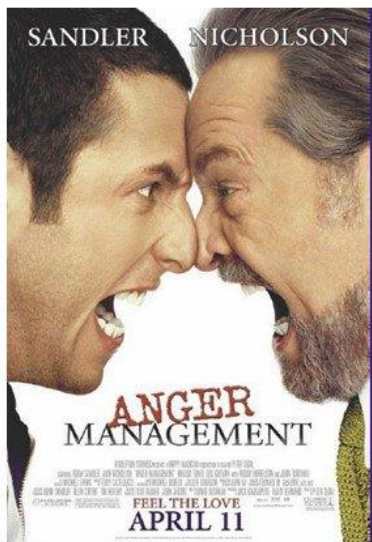
LIMBAJUL – funcție de exprimare și de comunicare a gândirii prin utilizarea de semne care au o valoare identică pentru toți indivizii din aceeași specie, în limitele unei arii determinate.

LIMBAJUL PARAVERBAL – ceea ce oamenii comunică prin voce (volum, intonație, ritm, tonalitate, accent, pauze) și prin manifestări vocale fără conținut verbal (râsul, dresul vocii, geamătul, oftatul, mormăieli, plescăituri, urlete, țipete, fluierături etc.).

LIMBAJUL VERBAL – ceea ce oamenii comunică prin rostirea și descifrarea înțelesului cuvintelor.

Limbajul paraverbal – vocea

Contează mai mult
FELUL ÎN CARE
SE SPUNE cât
CEEACE SE
SPUNE !

Calitățile vocale

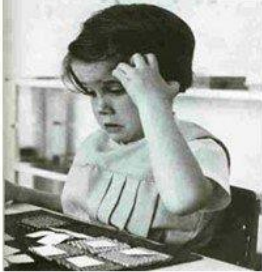
- ▶ **Tonul** – *Exprima sentimente și emoții*
- ▶ **Inflexiunile** – *Accentuează cuvinte și silabe*
- ▶ **Intensitate** – *Cât de grav sau ascuțit*
- ▶ **Viteza** – *Câte cuvinte pe minut*
- ▶ **Volum** – *Cât de tare sau încet*

Limbajul non-verbal

- ‡ Contactul vizual
- ‡ Mimica
- ‡ Gestică
- ‡ Poziția corpului
- ‡ Ținuta
- ‡ Distanța dintre parteneri
(intimă, personală, socială, publică)

Mimica

Privirea

Pentru a construi o relație de comunicare trebuie să păstrăm **contactul vizual cam 60% – 70% din timp**. De asemenea, există mai multe tipuri de priviri: oficială, intimă, laterală, care atunci când e însoțită de zâmbet înseamnă interes, iar atunci când e însoțită de încruntarea sprâncenelor înseamnă ostilitate. Închiderea ochilor înseamnă dorința de a finaliza interacțiunea.

Postura

**Rezervat,
defensiv**

**Închis,
neîncrezător**

**Gata pentru
discuție,
interesat**

Superioritate

Dezaproabă

Gestica

**Dominant,
"eu sunt
șeful"**

**Autocontrol,
tensiune**

**Deschis,
sincer,
conciliator**

**Autoritar,
implicat**

**Neimpresio
nat, plictisit**

Proxémica

sujeto A

sujeto B

15 y 45 cm
íntima

46 y 120 cm
personal

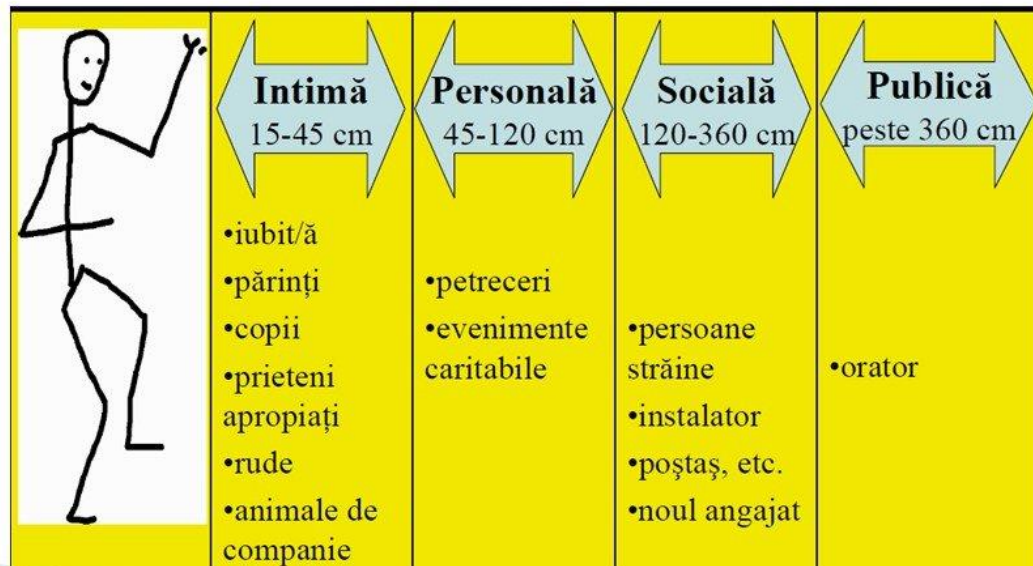
120 y 360 cm
social

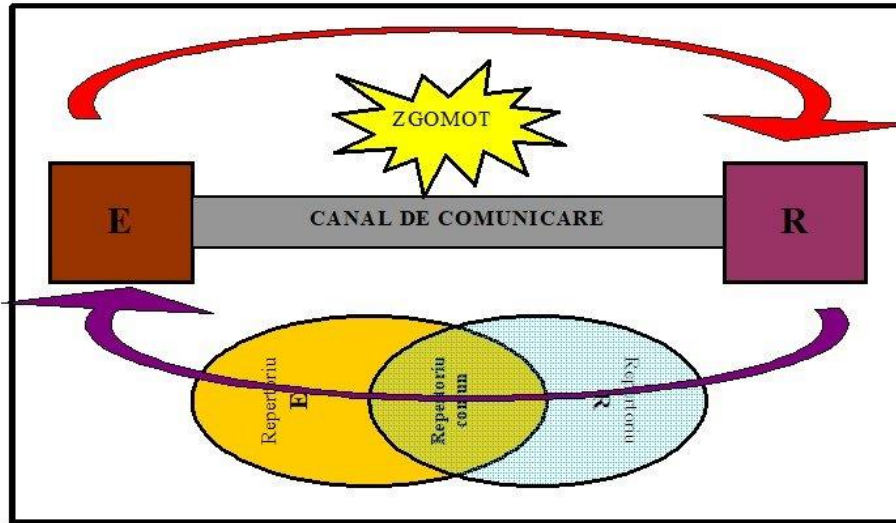
360 cm
pública

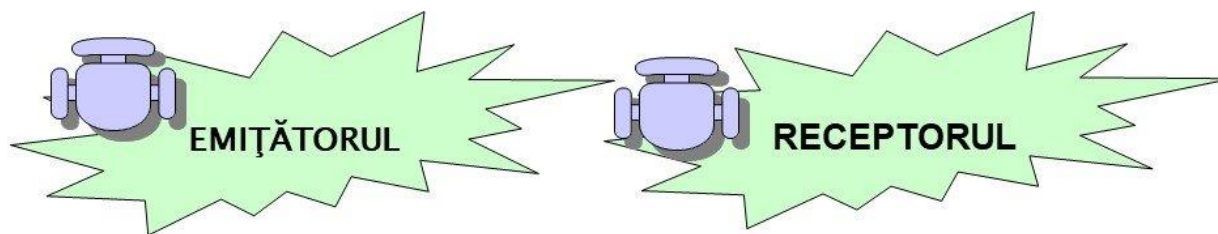

ZONELE DE INTERACȚIUNE

PROCESUL DE COMUNICARE

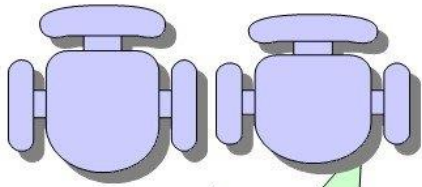

• **Cui** transmite?

- **Cu ce scop?**
- **Ce** transmite?
- **Când** transmite?
- **Cum?**
- **Unde?**

- **Să fie atent;**
- **Să asculte activ;**
- **Să confirme înțelegerea corectă.**

- Să fie atenți;
- Să evite erorile de emisie-recepție;
- Să verifice dacă mesajul a fost înțeles corect;
- Să ia în calcul și eventualele distorsiuni sau perturbări;

• Să fie în deplină concordanță asupra conotației aceluiași cuvânt.

Comunicarea include:

- Arta de a vorbi;**
- Arta de a scrie;**
- Arta de a tăcea;**
- Arta de a asculta;**
- Arta de a acționa.**

O bună comunicare:

- ▶ Creează relații
- ▶ Acordă valoare celeilalte persoane
- ▶ Reduce izolarea
- ▶ Permite colectarea cu acuratețe a informațiilor
- ▶ Permite informarea adecvată a pacientului
- ▶ Permite exprimarea sentimentelor
- ▶ Reduce incertitudinea
- ▶ Oferă satisfacții

Motto:

**Comunicarea înseamnă
putere. Cei care îi stapînesc
modul de utilizare pot
schimba modul în care
percep lumea și modul în
care sunt ei înșiși percepuți
de lume.**

(Anthoni Robbins)

Lacurile de pe glob, Autor: Galan Mihaela, Geografie

Lacurile

Clasificare:

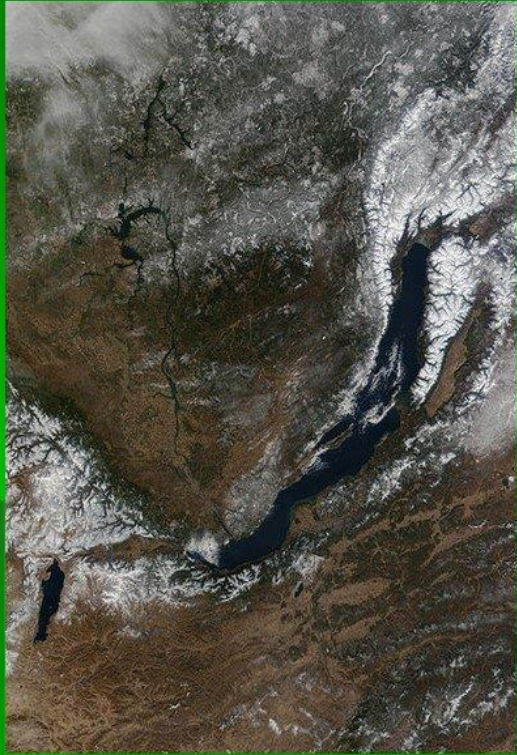
- 1.Lacuri tectonice
- 2.Lacuri vulcanice
- 3.Lacuri sarate
- 4.Lacuri glaciare
- 5.Lacuri de baraj artificial

Lacurile tectonice

- Miscarile scoarței terestre au dus la formarea celui mai mare lac din lume, *Marea Caspica*, și a celui mai adânc lac, *lacul Baikal* (Siberia).
- *Lacul Baikal* a luat naștere în urma prăbusirii unui bloc de pământ, ducând la formarea unei depresiuni care s-a umplut ulterior cu apă.

Lacul Baikal

Marea Vale Despicata a Africii

- *Marea Vale Despicata a Africii* este de asemenea un lac tectonic. Acesta a înglobat o **serie de lacuri**, inclusiv lacurile *Albert*, *Edward*, *Tanganyka* și *Nyasa* (Malawi) și se întinde până în sud-vestul Asiei, unde cuprinde lacul situat la cea mai joasă altitudine, *Marea Moarta*, la 399 m sub nivelul mării.

Tot de origine tectonica este si *Lacul Victoria*.
Este cel mai mare din Africa si al treilea de pe
Glob(după *Marea Caspica* si *Lacul Superior*)
măsurând 68.800 km². Mărginit de Tanzania,
Uganda si Kenya , are adâncimea maxima de
80 m. Tarmul sau , foarte dantelat , însumează
circa 3200 km.

MAREA CASPICA

Lacul Nyasa(Malawi)

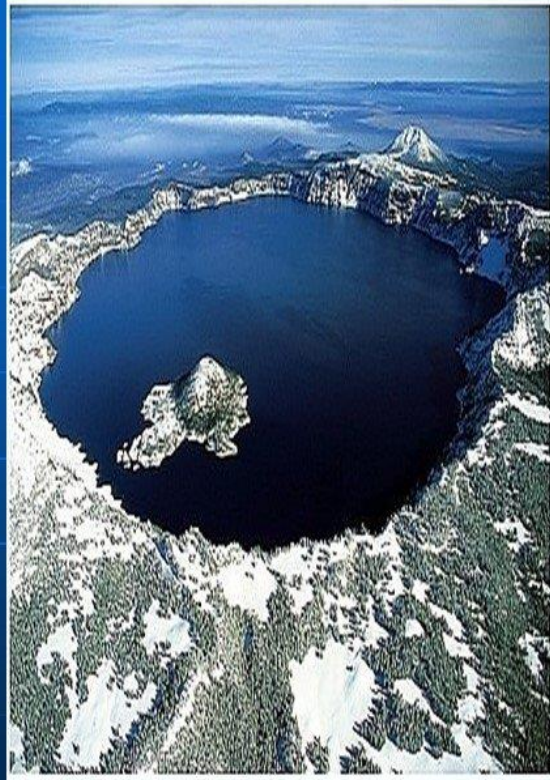
Lacul Victoria

2.Lacuri vulcanice

- Cea mai obișnuită formă de lac vulcanic este cea creată de apă care umple craterul unui vulcan stins. Unul dintre cele mai mari lacuri de acest gen este lacul *Crater*, din craterul Muntelui Mazama, în Oregon, USA. A luat naștere cu 6600 de ani în urmă, are diametrul de 10 km și o adâncime de 589m. Unele lacuri se formează în momentul în care lava se prelinge peste vai și se solidifică datorită apei reci. În acest mod s-a format *Lacul Kivu*, din Marea Vale Despăcată a Africii, pe coastele Zairului și Ruandei. Cu ani în urmă, valea Kivu avea curs nordic, spre Nil, însă de când a fost blocată de erupția unui vulcan din zonă, apele sale curg prin *râul Ruzizi*, îndreptându-se spre *lacul Tanganyka*.

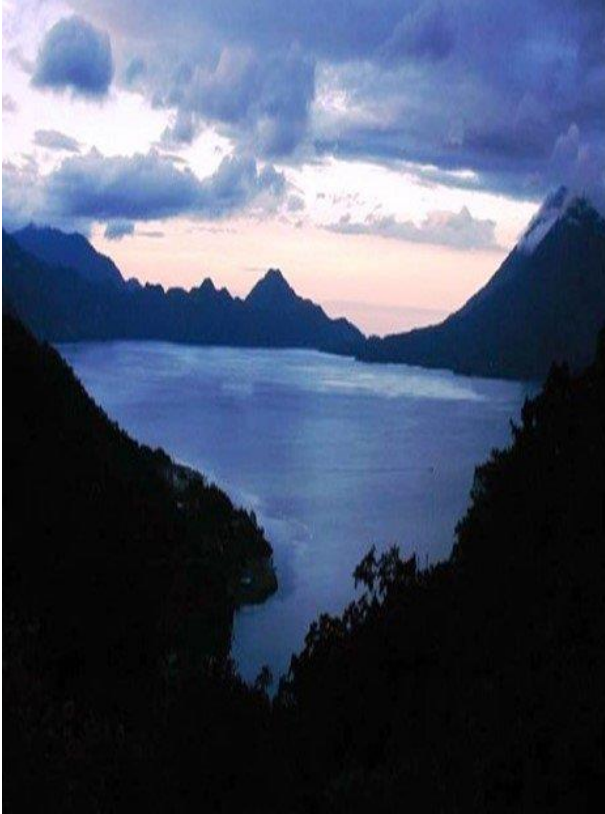
Lacul Crater

- Ca un alt exemplu de lac vulcanic avem *Lacul Atitlan*. El se afla in tara vulcanilor si a lacurilor, *Guatemala*. Este situat la 1560m altitudine, are o suprafata de 135.9 km²(26 km lungime,18 km latime) si o adancime maxima de 341 m. S-a format in urma inchiderii unui defileu muntos de catre revarsarile de lava ale unui vulcan. In lac se varsa cateva raulete , iar din el apa se scurge pe cale subterana. Aflandu-se intr-un climat subecuatorial, temperatura apei este ridicata tot timpul, fie in sezonul umed, fie in cel uscat , atat la suprafata (15-25 grade Celsius) , cat si in adancuri (10-20 grade Celsius , la circa 300 m).

Lacul Atitlan

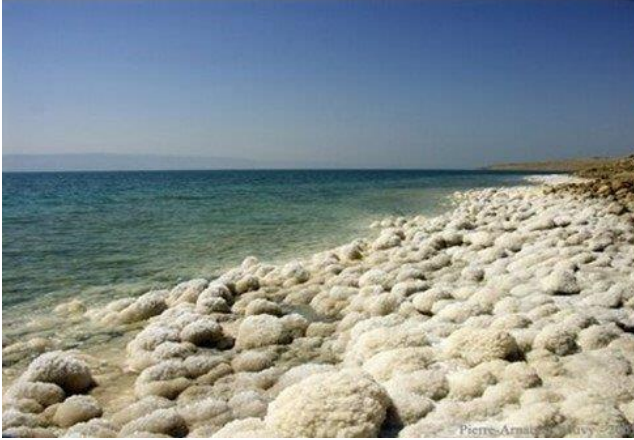
3.Lacurile sarate

- Cea mai mare parte a lacurilor conțin apă proaspătă și sunt mereu aprovizionate cu apă din exterior. Dacă suplimentarea cu apă proaspătă este limitată, mineralele de pe fundul lacului se depozitează cu timpul, apă proaspătă se evaporă, lăsând în urmă o apă sărată, bogată în vitamine. *Marele Lac Sărat* din *Utah*, în *SUA*, constituie un exemplu tipic de lac sărat.
- *Marea Caspică* și *Marea Aral* din Federația Rusă, sunt de asemenea lacuri sărate. *Marea Aral* a fost cândva cel de-al patrulea lac al lumii ca mărime, însă acest lucru s-a schimbat în ultimii ani, datorită faptului că râurilor care îl alimentau cu apă li s-au schimbat cursurile. Suprafața sa a scăzut de la 77.452 km² la 40000km², situându-se astfel doar pe locul 6.
- Lacul cel mai sărat este *Marea Moartă* aflată pe Valea Iordanului, între Israel și Iordan. Salinitatea acesteia este de 9 ori mai ridicată decât cea a oceanelor. Datorită cantității mari de sare, corpul uman poate pluti la suprafața fără să fie nevoit să înoate.

Marele Lac Sarat

Marea Moarta

4. Lacuri glaciare

- Perioada Cuaternara a fost caracterizată printr-o glaciațiune importantă, când calotele glaciare imense au acoperit nordul Americii, Europei și Asiei. În Europa, în urma severei răcirii climatice, pe crestele înalte ale Pirineilor, Alpilor și Carpaților s-au instalat ghețari montani de diferite tipuri (alpin, pirinean, de platou), ghețari care au modelat relieful.

Procesele de eroziune și acumularea glaciara ce au însoțit acest fenomen au determinat apariția diferitelor forme de relief, dintre care se remarcă circurile și văile glaciare. În urma acțiunii erozive, la obarsia văilor glaciare se formează niște excavații circulare, flacănte de abrupturi, denumite circuri sau căldări glaciare. După retragerea ghețarilor, în aceste excavații se acumulează apa, dând astfel naștere lacurilor glaciare de circ (iezere). Lacurile mai pot fi întâlnite și pe văile glaciare, în spatele unor morene sau praguri glaciare ce au acționat ca niște baraje în calea apei, permițând acumularea acesteia. Văile glaciare sunt o prelungire a circurilor, niște forme de eroziune create de limba ghețarului, inițial acesta fiind niște vai fluviatile montane.

- Ghețarii au săpat bazine adânci în stâncile pe care le adăposteau , bazine care s-au umplut de apă în urma topirii gheții. Molozul depozitat de către aceștia a provocat stăvilirea unor văi și , în final, formarea unor lacuri. O mare parte din lacurile din nordul Angliei au luat naștere prin acest proces.

Lacurile care provin in urma topirii ghetarilor sunt foarte des întâlnite in emisfera nordica, fiind rezultatul glaciatiunii cuaternare. Majoritatea lacurilor din *Marea Britanie* au luat naștere in acest mod, precum si cele aproximativ 60000 de lacuri din *Finlanda* si cele din *Alpii Italieni*.

Astfel de lacuri se întâlnesc și la noi în țară în *Munții Fagaras*, munți care păstrează cea mai mare suprafață modelată de ghețari cuaternari. Aici, glaciatiunea a avut o extensiune pe ambii versanți iar cele peste 70 de lacuri glaciare sunt înșirate de o parte și de alta a crestei principale între vârfurile *Ciortea*(2472m) și *Urlea*(2473m). Cea mai mare parte a acestor lacuri se afla la peste 1950m altitudine și sunt grupate în câteva complexe glaciare cum ar fi: complexul glaciar *Ciortea-Avrig*, complexul glaciar *Negoiu-Caltun*, complexul glaciar *Balea-Capra* sau complexul glaciar *Podraga*. Pe lângă Munții Fagarasi, în România se mai găsesc lacuri glaciare îndeosebi în *Munții Retezat –Godeanu*.

Nu numai România se poate lauda cu lacurile glaciare ci și Germania. Un lac glaciare de aici este *lacul Königssee*, despre care se spune ca este cel mai curat lac al nemților. Ca și celelalte lacuri din *Bavaria*, și acesta este un lac de vale glaciare. În timpul ultimei glaciatiuni, au luat naștere cuvetele lacustre în care, în postglaciare, s-au format aceste salbe de lacuri prealpine de vale, care sporesc enorm valoarea turistică a sudului Germaniei și Austriei.

- Bibliografie:
- wikipedia.org
 - descoperalocuri.ro
 - Geografie fizica- manual clasa a IX-a, Octavian Mandrut, editura Corint
 - Atlasul geografic general, Octavian Mandrut, editura Corint
 - referat.ro/referate/geografie
 - geografie.ro
 - didactic.ro
 - Lacurile Terrei, Petre Găstescu, CD Press

Prof. Galan Mihaela

Resursele naturale, Autor: Galan Mihaela, Geografie

RESURSE NATURALE

• România

• Europa

Bibliografie

România

◆ Resursele de subsol

- resursele scoarței terestre
- varietatea resurselor de subsol este legată de structura , vechimea , de caracteristicile reliefului și ale scoarței terestre.

◆ Resursele mediului terestru

- resursele de suprafață

• HARTI

Prima pagină

Resursele de subsol

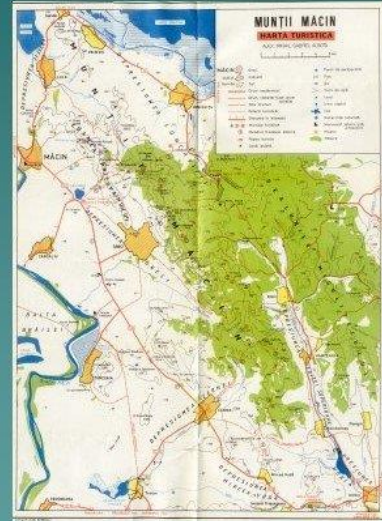
- ◆ Unitatea de orogen hercinică
- ◆ Unitatea de orogen a Munților Carpați
- ◆ Depresiunea Colinară a Transilvaniei
- ◆ Subcarpații
- ◆ Dealurile de Vest
- ◆ Podișul Getic
- ◆ Podișul Moldovei
- ◆ Podișul Dobrogei
- ◆ Câmpia Română
- ◆ Câmpia de Vest
- ◆ Platforma continentală a Mării Negre

!! Orogen = zonă tectonică mobilă de pe suprafața pământului, din orogeneză

România

Unitatea de orogen hercinică

- ◆ Munții Măcin :
 - minereu de cupru
 - roci construcție – granit , calcare

– În dreapta – imagine cu munții Măcin din Dobrogea

înapoi

Unitatea de orogen a Munților Carpați

- ◆ Carpații Orientali
- ◆ Carpații Meridionali
- ◆ Carpații Occidentali

Înapoi

Carpații Orientali

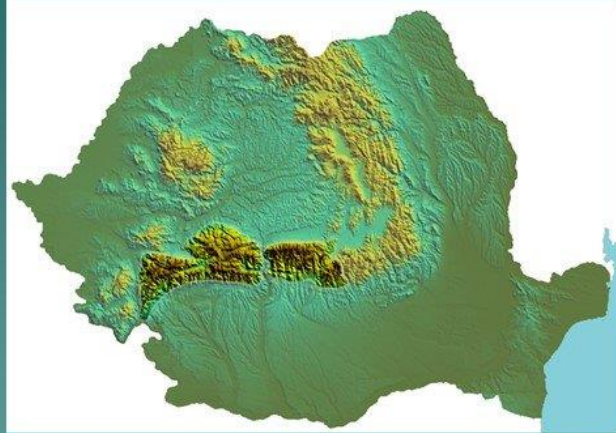
- Minereuri de mangan(dprs.Vatra Dornei)
- Minereuri neferoase complexe de cupru , plumb , zinc , aur , argint(Mții.Gutâi)
- Cărbuni inferiori -cărbunele brun(dprs.Comănești)
- Roc de construcții - granit și bazalt(valea Mureșului) , bazalt(Mții.Perșani) , andezit(Mții.Oaș-Gutâi,Mții.Harghitei) , calcar(Valea Bicăzului) , caolin(Mții.Rodnei și Harghitei)

înapoi

Carpații Meridionali

- Cărbuni superiori –
hulă (depresiunea
Petroșani)
- Rocă de construcții –
mică (Valea Lotrului)
, calcar (Depresiunea
Petroșani , Hațeg)

înapoi

Carpații Occidentali

- Minereuri de fier (Mții.Poiana Ruscă, Aninei)
- Minereuri neferoase auro-argintifere (Mții.Metaliferi)
- Minereuri de cupru (Mții.Locvei)
- Bauxită (Mții.Pădurea Craiului)
- Cărbuni superiori - ulei (Mții.Aninei)
- Cărbuni inferiori - cărbunele brun (Depresiunea Brad)
- Rocă de construcție - marmură (Mții.Poiana Ruscă) , granit și bazalt (Mții.Apuseni) , andezit(Mții.Apuseni)

înapoi

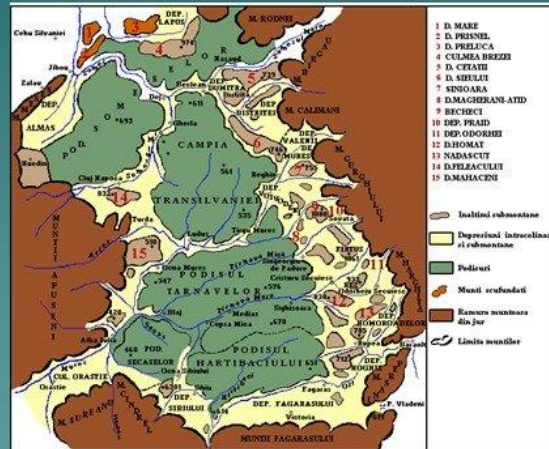
Depresiunea Colinară a Transilvaniei

◆ Podișul Transilvaniei:

- Gaz metan (câmpia Transilvaniei și Podișul Târnavelor)
- Rocă de construcții

◆ Zona marginală:

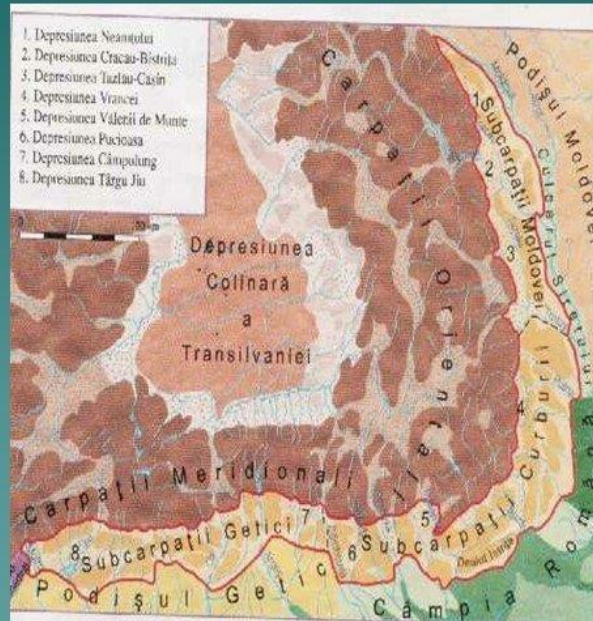
- Sare (Ocna Sibiu, Ocna Dej, Praid, Sovata)
- Cărbuni inferiori - cărbunele brun (D. Almaș)
- Rocă construcții

Înapoi

Subcarpații

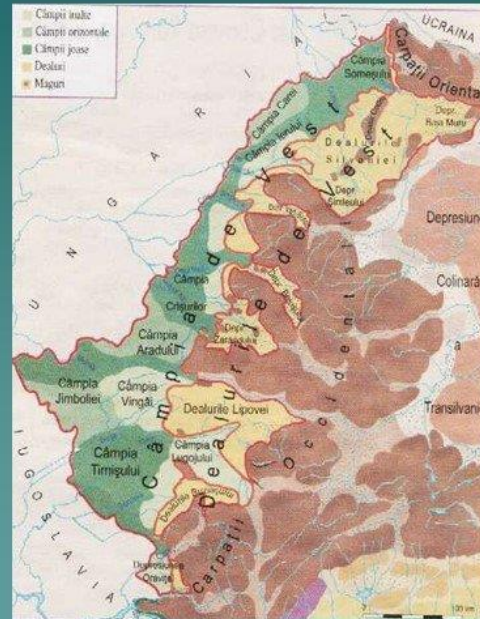
- Petrol
- Gaze naturale
- Cărbuni (lignit)
- Sare
- Rocă de construcții

Înapoi

Dealurile de Vest

- Cărbuni (Dealurile Oradei și Dealurile Silvanei)
- Rocă de construcții

Înapoi

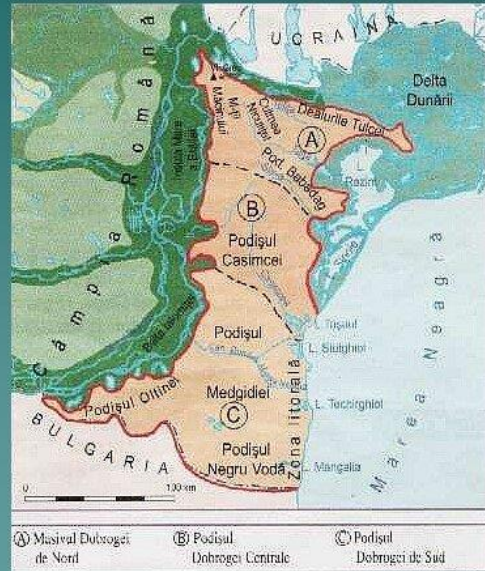
Podișul Moldovei

- Gaze naturale (Găiceana , Glăvănești)
- Roci de construcții , nisipuri cuarțoase , argilă

Înapoi

Podișul Dobrogei

- Pirite cuprifere (Altân Tepe)
- Roci construcții - clacare

Înapoi

Câmpia Română

- Petrol
- Gaze naturale
- Rocă construcții

inapoi

Platforma continentală a Mării Negre

- Petrol
- Gaze naturale

Înapoi

Resursele mediului terestru –România

- **Resursele de sol** – terenurile arabile –dețin 2/3 din suprafața agricolă a țării , 42% din totalul funciar ; reprezintă principala resursă naturală a țării;
- **Pădurile** – ocupă 27% din suprafața țării (cel mai mare fond forestiere în Carpații Orientali)
- **Pășuni și fânețe natura** – ocupă peste 30%
- **Resursele de apă** – sunt relativ moderate comparativ cu cele ale statelor din vestul și nordul Europei; au o repartiție neuniformă, predomină în regiunile montane și deluroase)

România

Europa

◆ Resursele de subsol

- Resursele scoarței terestre
- Repartiția resurselor de subsol este corelată cu structura și vârsta formațiunilor geologice
- Cele mai numeroase resurse se găsesc în N Europei , în structurile hercinice

◆ Resursele mediului terestru

- resursele de suprafață

• HARTI

Prima pagină

Resursele de subsol

- ◆ Unitățile de platformă precambiene
- ◆ Unitățile de orogen caledonice
- ◆ Unitățile de orogen hercinice
- ◆ Unitățile de orogen alpine
- ◆ Bazinul Mării Nordului
- ◆ Bazinul Mării Negre

Europa

Resursele mediului terestru

- **Resursele de sol** – solurile fertile reprezintă 2/3 din suprafața Europei și sunt situate predominant în zonele de câmpie
- **Pădurile** – ocupă 1/3 din suprafața Europei și mai extinse în Europa Nordică , zona montană alpină și masivele hercinice
- **Pășuni naturale** – în zonele montane din Peninsula Scandinavă , Arhipelagul Britanic
- **Resursele de apă** – au o distribuție neuniformă, dar cu potențial ridicat ; cele mai mari rezerve de apă sunt în nordul Rusiei , Scandinavia.

Europa

Unitățile de platformă precambriene

- ◆ Câmpiile și podișurile dezvoltate pe structurile de platformă precambriene (platforma Rusă)
 - Zăcămintele de fier (Krivoi-Rog, Kursk-Ucraina)
 - Cărbune (bazinul Donețk, Bazinul Pecioara)
 - Bauxită, mangan, petrol
- ◆ Estul Peninsulei Scandinavia:
 - Mineruri ferose : fier , nichel
 - Mineruri neferose : cupru , zinc

Înapoi

Bazinul Mării Negre

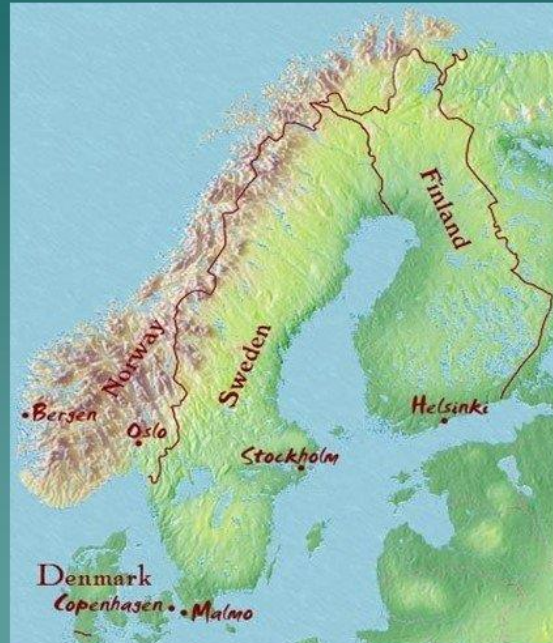
- Petrol
- Gaze naturale

Înapoi

Unitățile de orogen caledonice

- Munții Scandinaviei :
 - Minereuri feroase : fier , nichel
 - Minereuri neferoase : cupru , zinc

înapoi

Unitățile de orogen hercinice

- ◆ Munții Ural :
 - Minereuri feroase : fier , mangan
 - Minereuri neferoase : bauxită , aur , platină , diamante
 - Combustibili minerali : cărbuni , petrol
 - Sare gemă
- ◆ Unitățile hercinice din Europa de Mijloc:
 - Minereuri de fier
 - Cărcuni (bazinul Ruhr , Saar , Podișul Boemiei, Bazinul Sileziei , Arhipelagul Britanic)
 - Minereuri neferoase : cupru , plumb , zinc
- ◆ Meseta Spaniolă:
 - Minereuri de fier
 - Cărbuni
 - mercur

Înapoi

Unitățile de orogen alpine

- Mineruri feroase : fier , mangan
- Mineruri neferoase : aur, argint, cupru
- Sare (Subcarpați, Depresiunea Colinară a Transilvaniei)
- Bauxită (Munții Dinarici)
- Petrol, gaze naturale (Subcarpați, Depresiunea Colinară a Transilvaniei)
- Cărbuni (Munții Carpați)
- Marmură , sulf (Munții Apenini)
- Izvoare minerale carbogazoase (Munții Carpați)

Înapoi

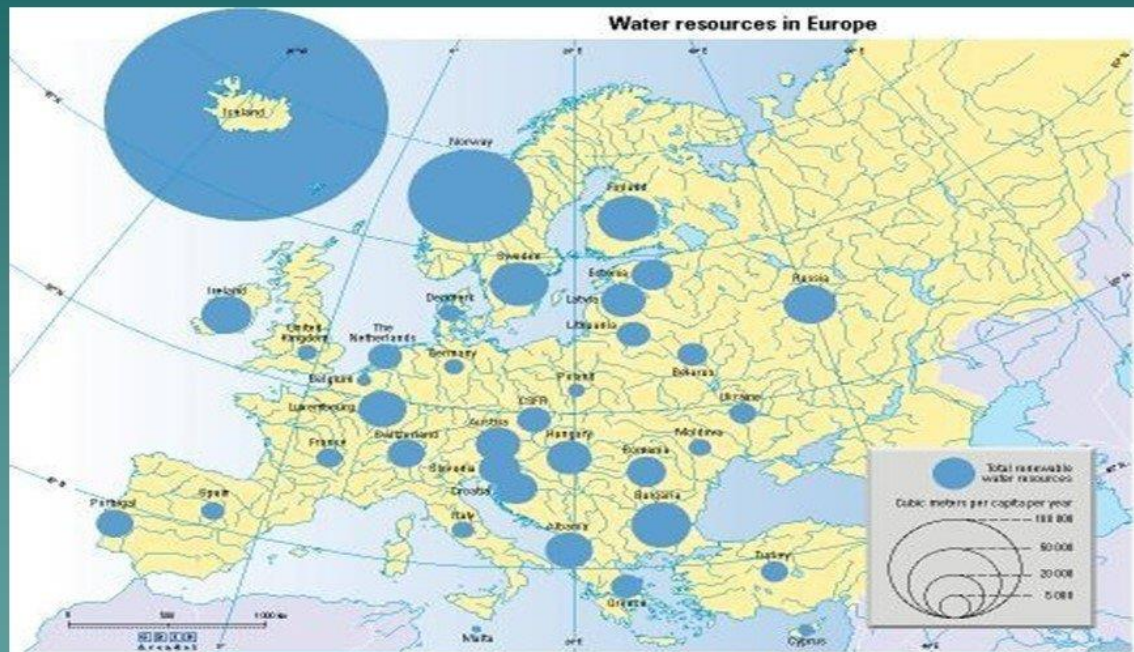
Bazinul Mării Nordului

- Petrol
- Gaze naturale

inapoi

Resursele de apă - Europa

inapoi

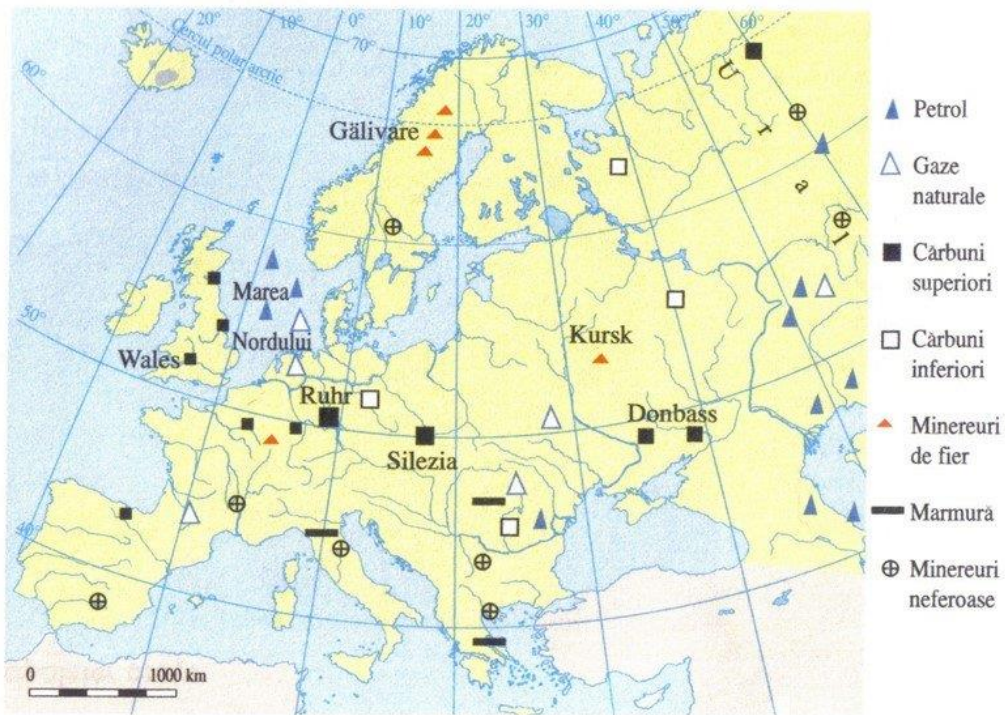
Hărti.Europa

- Harta fizica
- Principalele resurse energetice

Europa

Europa – repartiția principalelor resurse energetice și minerale

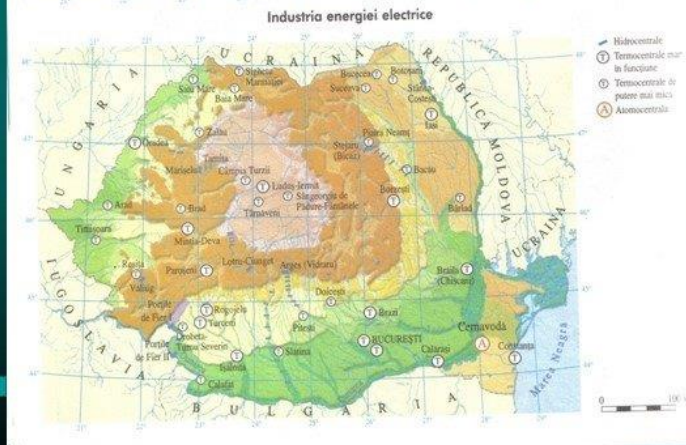
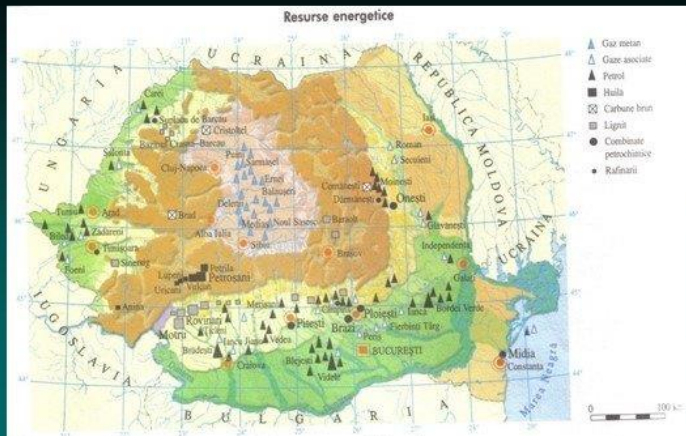
Harti

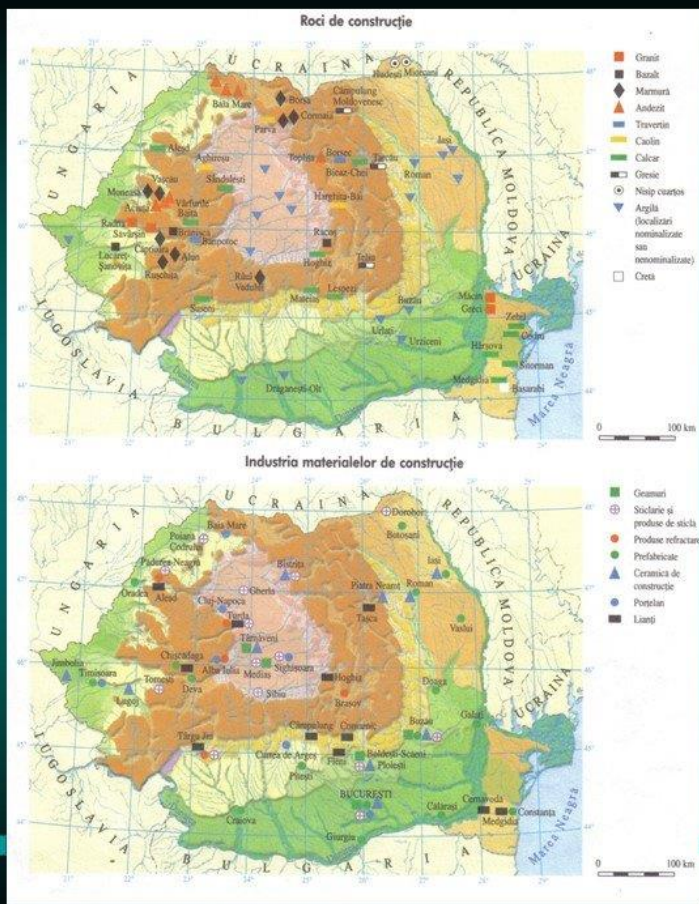
Hărti.România

- Harta fizica
- Resursele naturale
- Utilizarea terenurilor
- Solurile
- Rocile
- Resurse metalurgice
- Resurse energetice

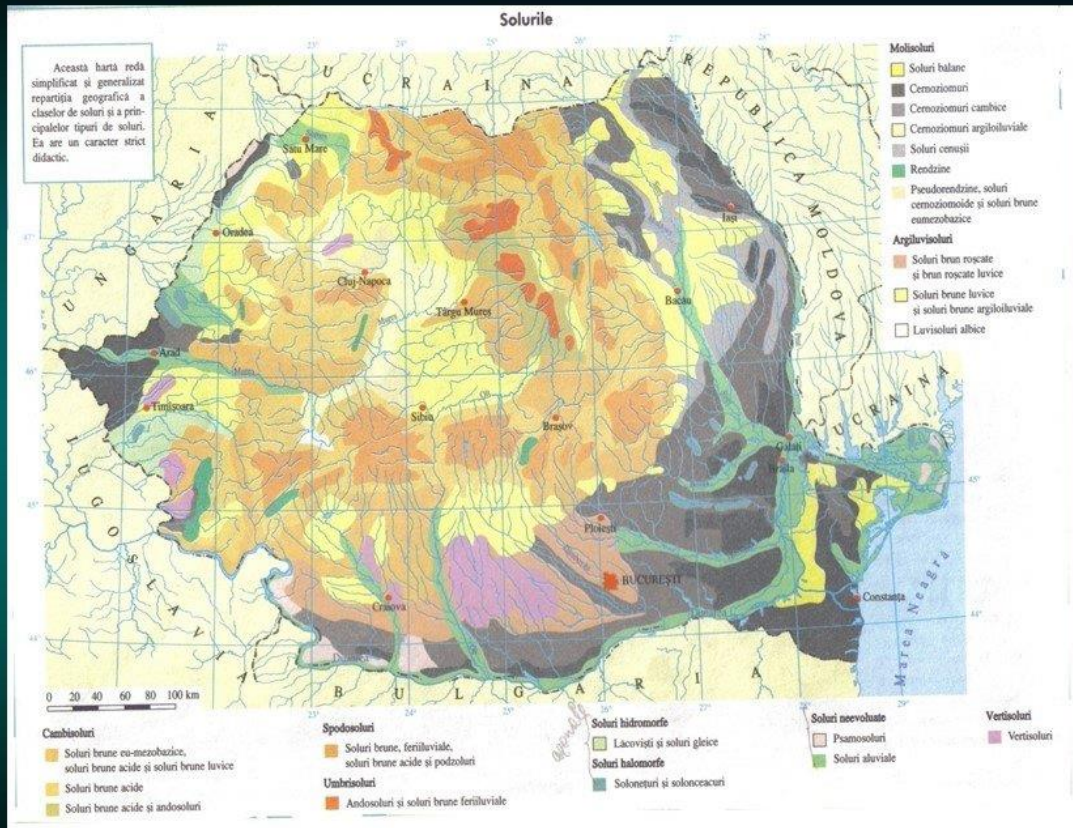

România

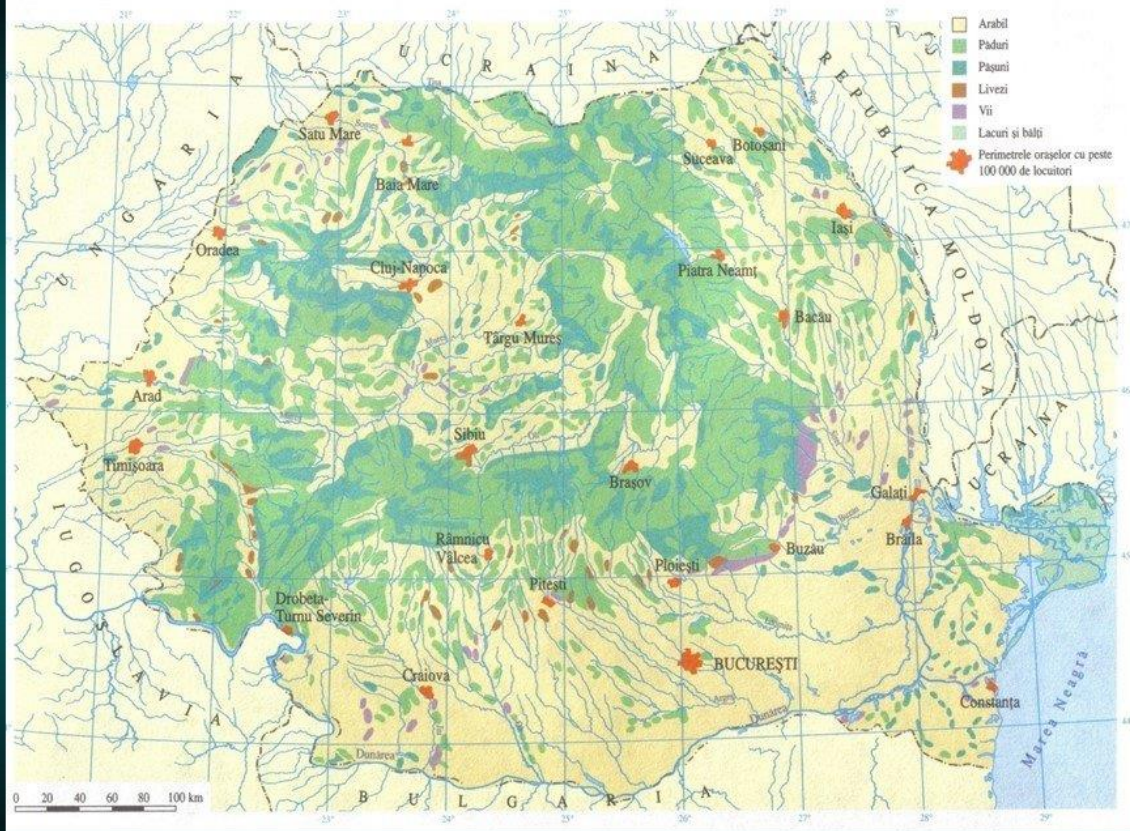

Harti

Harti

Utilizarea terenurilor

Harti

Bibliografie :

-”Geografie –manual pentru clasa a X-a”
 , Editura CORINT ,
 2005, editor Octavian Mândruț

-,„Geografie-manual pentru clasa a XII-a”
 Editura CORINT,
 2006, editor Octavian Mândruț

-Wikipedia.com-Hărțile resurselor naturale din România și
 Europa.

Realizat de prof. Galan Mihaela

Prima paginA

Comportamente protectoare și de risc, Autor: Panfile
Oana, Învățămint primar

Educație pentru sănătate

Comportamente protectoare și de risc

Prof. Panfile Oana Simona

Credințe personale și tendințe față de sănătate: influența culturală (obiceiuri, tradiții)

- ❑ **Cultura** este acea totalitate complexă, formată din cunoștințe, credințe, artă, morală, drept, obiceiuri și alte capacități sau deprinderi dobândite de om în calitate de membru al societății,
- ❑ Cultura (civilizația) poate fi: **materială, spirituală sau socială.**
- ❑ **Cultura spirituală** include religiile, filozofiile, știința, artele, concepțiile despre viață, opiniile, convingerile, credințele de orice fel, ideologiile, aspirațiile, visurile, idealurile etc. Cu alte cuvinte, cultura spirituală include acele activități, care sunt desfășurate pentru a satisface unele necesități spirituale.
- ❑ Actualmente este formulată problema standardului de civilizație, ceea ce se realizează prin educația pentru sănătate, educația estetică, iar în ultimul timp, prin promovarea sănătății și profilaxia maladiilor.

Credințe personale și tendințe față de sănătate: influența culturală (obiceiuri, tradiții)

- Valorile și credințele determină comportamentul și atitudinea noastră față de evenimentele din viața noastră.

Valorile - reprezintă lucrurile importante din viața noastră și pot include aspecte precum egalitatea, onestitatea, familia, sănătatea, libertatea, loialitatea.

- **Convingerile** sunt reguli sau norme după care ne ghidăm în viață.
- S-au structurat în copilărie, în urma interacțiunii cu persoanele semnificative din mediul nostru și care ne-au ajutat atunci să înțelegem evenimentele lumii înconjurătoare.
- se dezvoltă pe baza experiențelor și se referă atât la modul în care ne vedem pe noi înșine cât și modul în care îi vedem pe cei din jur.

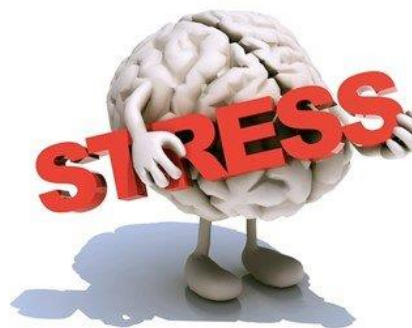
Obiectivele educației pentru sănătate

- achiziționarea unui set de **informații** despre comportamentele de risc și cele de protecție;
- **formarea unor atitudini** de acceptare a comportamentelor protective și de respingere a celor de risc;
- **practicarea de comportamente** de promovare și menținere a sănătății și de evitare a riscului de îmbolnăviri;
- **întărirea comportamentelor sănătoase și scăderea frecvenței comportamentelor de risc** - fumat, consum de alcool, droguri, sedentarism, alimentație neechilibrată, viață sexuală de risc;
- **promovarea în comunitate și mass-media** a unui stil de viață sănătos;

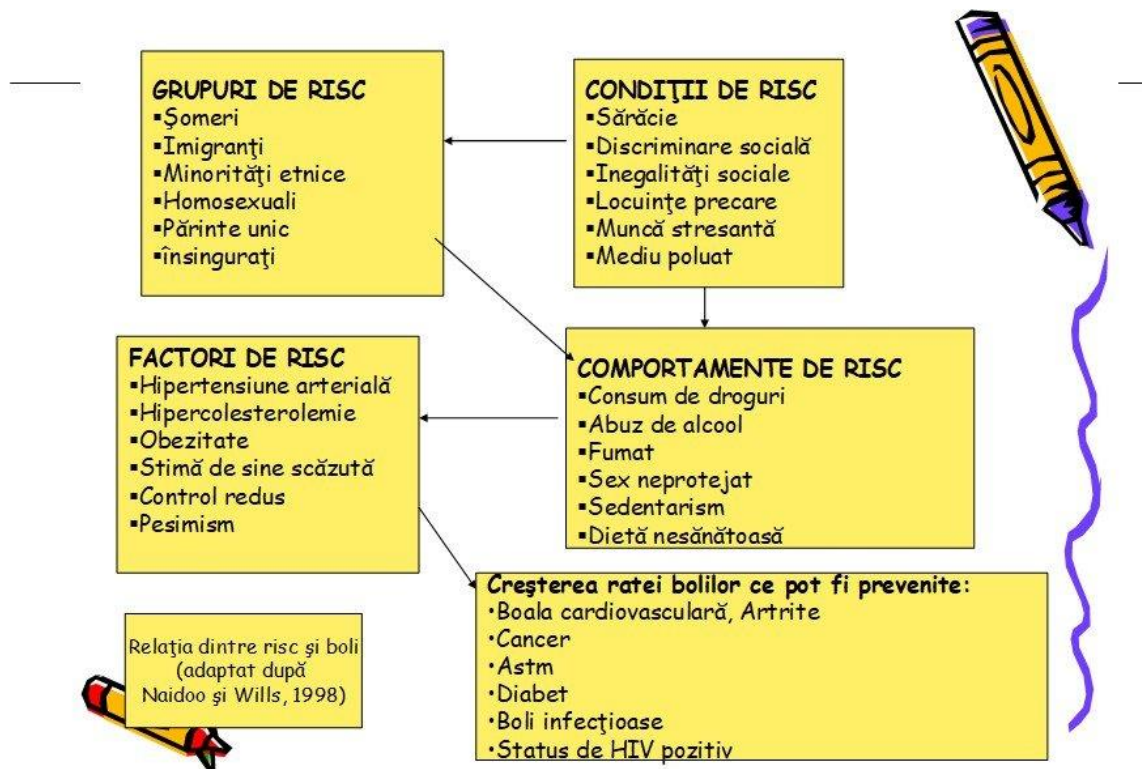

Comportamentele de risc

- fumatul, sedentarismul, alimentația neechilibrată, stresul - în **tulburările cardiovasculare**;
- fumatul, consumul de alcool, alimentația neechilibrată, expunerea la soare neprotejat - în **cancer**;
- alimentația neechilibrată, stresul, sedentarismul - în **accidentele vasculare cerebrale**;
- consumul de alcool, droguri, conducerea fără utilizarea centurilor de siguranță, stresul - în **accidente**.

Relația dintre factorii de vulnerabilitate și riscul pentru bolii

Comportamentele protectoare

- ❑ a dormi între 7 și 9 ore;
- ❑ a lua micul dejun regulat;
- ❑ a nu consuma alimente între mese;
- ❑ menținerea greutății în limite normale;
- ❑ a nu fuma (activ și pasiv);
- ❑ a nu consuma alcool decât ocazional;
- ❑ a face exerciții fizice regulat.

Comportamentele protectoare

STILUL DE VIAȚĂ

- *totalitatea deciziilor și acțiunilor voluntare care ne afectează starea de sănătate*
- **Sănătos (sanogen)** - promovarea și menținerea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor
- **Nesănătos (patogen)** - comportamente de risc pentru starea de sănătate

Credințe personale și tendințe față de sănătate: educația intrafamilială, convingeri personale;

- ❑ **Familia** contribuie la dezvoltarea copilului și la starea lui de sănătate.
- ❑ Părinții furnizează „zestrea genetică” și creează condițiile dezvoltării fizice, emoționale, intelectuale și modelează caracterul copilului, simțul moral, estetic etc.

- ❑ O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile alimentare și igienice, atitudinile față de viață, modelele sau obișnuințele de comportament, copiii le datorează educației primite în mediul familial.

Credințe personale și tendințe față de sănătate: influența culturală (obiceiuri, tradiții)

Ex: în unele zone din țara noastră, când este Înălțarea Domnului se culeg florile, frunzele și ramurile unor plante medicinale. Se crede că le crește puterea vindecătoare, dacă sunt culese în acea zi.

Credințe personale și tendințe față de sănătate: influența culturală (obiceiuri, tradiții)

- **Obiceiuri** - deprindere individuale câștigate prin repetarea frecventă și îndelungată a aceleiași acțiuni; fel particular de a se purta sau de a face ceva; obișnuință.
- Ex.: obiceiuri care contribuie la menținerea sănătății: micul dejun în fiecare zi, somnul suficient, exercitiul fizic, protejarea pielii, gustările sănătoase
-

Obiceiuri împământenite în mod eronat:

1. Cu cât ești mai slab (subțire), cu atât ești mai sănătos.
2. Oprești sângerarea nazală dând capul pe spate.
3. Nu te culci cu parul ud pentru ca răcești.